

Çĕнтерӳ ялавĕ

Муркаш район хаçачĕ

1944 çулхи çу уйăхĕн 5-мĕшĕнченпе тухать

52 (8818) №

Шăматкун, 2020 çулхи утă (июль) уйăхĕн 11-мĕшĕ

Хакĕ ирĕклĕ

Республикара

Çамăллăх – 5 ачаллисем валли

Июлĕн 8-мĕшĕнче, Ėемье, юрату тата шан-чăклăх кунĕнчи тӳрĕ трансляци вăхăтĕнче, Чăваш Республикин Пуçлăхĕн тивĕçесене вăхăтлăх пурнăçлакан Олег Николаев Чăваш Енри нумай ачаллă Ėемьесене тивĕстерекен çĕнĕ çамăллăхсем пирки каланă.

«Çитес султанпа пилĕк тата ытларах ачал-лă Ėемьесем Ėемье уçă куракан автомобильшĕн тӳлемелли транспорт налукĕ тĕлешпе çамăллăха тивĕçме пуçласçĕ. Çакă – пулăшу мерисен пĕр тĕсĕ кăна. Пилĕк тата ытларах ачаллă Ėемьесене тивĕстерекен пулăшу мерисен хисепне ўстересси пирки те ыйтава пăхса тухмалла. Пирĕн умра кун пек задача тăрат, çавăнпа та ĕç министрĕпе финанс министрне асăннă пулăшу мерине ėирĕплтессипе ĕçлеме хушатăп», – палăртнă Олег Николаев.

Вăл республикара малашне те пулăшу мерисене май килнĕ таран анлăтассипе ĕçлессине пĕлтернĕ.

Хамăр инф.

Çĕр лаптăкĕсене çаврăнăша кĕртесçĕ

Ял хуçалăх пĕлтерĕшлĕ çĕрсемпе тĕллевлĕ уçă курас ыйту республикара тахçантанпах сивĕч тăрат. Çапла 2021 çул вĕçлĕннĕ тĕле Чăваш Енре уçă курман пур çĕр лаптăкне те çаврăнăша кĕртесшĕн.

Чăваш Республинин Ял хуçалăх министерствин сайтĕнче пĕлтернĕ тăрăх, 2020 çулхи январĕн 1-мĕшĕ тĕлне уçă курман çĕрсен лаптăкĕ республикара 30,1 пин гектар таран пулнă. Планланипе килĕшӳллĕн кăçал пурĕ 15,1 пин гектар çĕре çаврăнăша кĕртмелле.

Июлĕн 8-мĕшĕнчи даннайсем тăрăх, регионти хуçалăхсем хальлĕхе уçă курман 1,4 пин гектар çĕре çаврăнăша кĕртнĕ. Ку планланин 9,3 проценчĕпе танлашат. Элĕк, Канаш, Вăрмар тата Тăвай районĕсенче ĕçе ытисенчен лайăхрах йĕркеленĕ.

Муркаш район администрацийĕнчен пĕлтернĕ тăрăх, кăçалхи январĕн 1-мĕшĕ тĕлне район територийĕнче уçă курман çĕрсем 765 гектар пулнă. Кăçал ку таранчен 29 гектар çĕр лаптăкне çаврăнăша кĕртме ĕлкĕрнĕ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Республика аталанăвĕ

Çитменлĕхсем паллă, мĕн тумаллине палăртнă

«Чăваш Ен экономикипе социаллă пурнăç аталанăвĕн комплекслă программипе» проекта сӳтсе явнă чух кашни ларăвĕнче тенĕ пекех «Международный центр развития регионов» акционер хупă пĕрлешĕвĕн генеральнай директорĕ Игорь Меламед ытларах программăна туса хатĕрленĕ экспертсене мар, дискуссие хутшăнакансене ырларĕ. Çав вăхăтрах çак тĕп ĕçĕн пĕлтерĕшне чăнах та пысăка хурса хакламалла. Тĕрĕссипе, республикан истори, сӳт çанталăк, демографи тата социокультура уйрăмлăхĕсене шута илсе экономикапа социаллă лару-тăрăва тарăннăн тишкерни Чăваш Ен историйĕнче пĕрремĕш хут пулчĕ. Программа «Ыратакан» вырăнсене тупса палăртнипе кăна мар, вĕсене силлемелли «рецепт» сырса панипе те паха. Çакна июнĕн 24-мĕшĕнче Оперăпа балет театрĕнче иртнĕ Экономикан аслă канашĕн ларăвĕ те ėирĕплет-

се пачĕ.

Тĕп доклад туса панă Игорь Меламед программăн аналитика пайĕн тĕшшине ансат та меллĕ уçса пачĕ: «Республика аталанăвĕ хăсан апла мар кайма тытăннă тата çакă мĕнле палăрнă? Пирĕн чи малтанах çак ыйтăвăн хуравне тупмалла». Çак сăмахсем Олег Николаев Раççей Патшалăх Думин депутатĕ пулнă чухне пĕлтĕр панă ыйтусемпе пĕр килеççĕ: «Унчченхи плансене пурнăçланин пĕтĕмлетĕвне объективлă тишкерӳ тумасăр Чăваш Ен аталанăвĕн тĕрĕс стратегийĕ çинчен калаçасси те ыйтуллă пулать. Мĕн-ха вăл стратегилле планласси? Ансат чĕлхепе калас пулсан, вăл – виçĕ тĕп ыйту çине хурав пани: «Мĕн тунă? Паян эпир аста? Ыран эпир мĕн тăвасшăн?».

Статистика даннайĕсем тăрăх, 1997 çулта шалти мĕнпур продукци аталанăвĕн векторĕ – экономика лару-тăрăвĕн тĕп кăтартавĕ – Раççейĕпе вăтамран тата Чăваш Енĕн

Июлĕн 12-мĕшĕ – Раççей почтин кунĕ

Тивĕçлĕ ĕçе – тивĕçлĕ хак

Паян почтальонра чăннипех хастар çынсем ĕçлесçĕ. Вĕсен шутĕнче – эсир паян сăн ўкерчĕкре куракан Лидия Евдокимова та. Лидия Петровна почтальонра ĕçлеме тытăнни – 32 çул. Унччен магазинта вай хунă. Периодика изданийĕсене пĕтĕм Хорнуй ялĕнче кăна мар, Муркашри Мир урамĕнче те вăлесĕт. Чăннипех хастар ĕçчен. Апла пулсан маттур ĕçчен Раççей почтин кунĕ умĕн Раççей Федерацийĕн Сыхăну министерствин Хисеп грамотине тивĕçни – тивĕçлĕ ĕçе тивĕçлипе хак пани.

В. ШАПОШНИКОВ сăн ўкерчĕкĕ.

Саламсем

**ПОЧТА СЫХĂНĂВĔН ХИСЕПĔ
ĖÇЧЕНĖСЕМ ТАТА ВЕТЕРАНĖСЕМ!**

Раççей почтин кунĕ ячĕпе пĕтĕм чунтан саламланине йышăнсамăр!

Чăваш Енри почта отраслĕ 300 яхăн почта сыхăнăвĕн уйрăмне пĕрлештерсе тăрат, вĕсенче 3 пин ĕçчен вай хурать.

Коронавирус инфекцине сарăлма чарас тĕллевпе йышăннă чарусем вайра танине пăхмасăр, хайсен ĕçне пĕр кăлтăксăр та тӳрĕ кăмăлла пурнăçлакан тата республикари халăха почта пулăшăвĕпе сервисĕн мĕнпур тĕсĕпе туллин тивĕстерекен почтальонсемпе операторсене, сортировщиксеме водителĕсене чунтан тав тăватăп. Эсир çине тăрса тăрăшнипе республикара хаçатсемпе журналсен тиражĕсем сыхланса юласçĕ, сырăнса илкен кăларăмсен шучĕпе Чăваш Ен тăташах малти вырăнсене йышăнать.

Тăван çĕршывăн Аслă вăрçин ветеранĕсене, пенси илкен сынсене тивĕçекен социаллă тӳлевсене вăхăтра тата шанчăклан ситерсе панине уйрăммăн палăртса хăварас тетĕп.

Çĕнĕ шухăш-тĕллевпе пурнăçлас ĕçре пурсăра та ырлăх, ăнăсу сунатăп. Сирĕн ĕçĕрсем яланах ăнса пычăр тата малашлăха ėирĕппĕн шанса тăрăр!

**Чăваш Республикин Пуçлăхĕн
тивĕçесене вăхăтлăх пурнăçлакан
О. НИКОЛАЕВ.**

ПОЧТАЛЬОНСЕНЕ САЛАМЛАТПĀР

Ыран – Раççей почтин кунĕ. Çавна май Муркаш почтамчĕн почтальонĕсене професси уявĕне саламлатпăр!

Муркаш почтальонĕсем – чи ĕçченнисем. Эсир тăрăшнипе «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат ытти район хаçачĕсенчен чи пысăк тиражли пулса тăрат. Çаканшăн сире вулакансен ячĕпе те тав тăватпăр.

Сире, хисеплĕ почтальонсем, кашни килте кĕтеççĕ. Шанăçа тӳрре кăларма сире ėирĕп сывлăх, лайăх кăмăл сунатпăр!

Хаçат редакцийĕ.

Симĕс ĕç çи – 2020

Апат сителĕклĕ пулĕ

Район администрацийĕн экономика тата агропромышленность комплексĕн аталанăвĕн пайĕнчен пĕлтернĕ тăрăх, хальхи вăхăтра пĕрлешӳллĕ кооперативсемпе хресчен (фермер) хуçалăхĕсем ытларах выльăх апаçĕ янтăлассипе тимлесçĕ, хĕле хатĕрленесçĕ.

Пĕрлешӳллĕ хуçалăхсем асăннă пая тăратнă оперативлă кăтартусем тăрăх, июлĕн 10-мĕшĕ тĕлне нумай çул ўсекен кураксене пĕтĕмпе 4080 гектар çинче сулнă, çакă планпа пăхнин 79 проценчĕ пулать. Çак лаптăк «Ударник» (600 га), «Свобода», Ильич яч. хис. тата Чкалов яч. хис. хуçалăхсенче (350-шар га) ытларах. Пĕтĕмĕшле илсен хуçалăхсем планпа пăхнин 85 проценчĕ чухлĕ е 4925 тонна утă типĕтсе хатĕрленĕ.

Хуçалăхсем сенаж çинче те анлăн ĕçлесе пырасçĕ. Çак вăхăт тĕлне вĕсем 10100 тонна е 50 процент сенаж хывса хатĕрленĕ. Ку енĕпе «Свобода» хуçалăхра уйрăмах сивĕч ĕçлесе пырасçĕ, вĕсем 160 процент е 2600 тонна сенаж хывма ĕлкĕрнĕ. Суворов яч. хис. хуçалăхра, «Ударник» хуçалăхра ĕç калăпашĕ пысăк.

Çавăн пекех хуçалăхсенче кĕрхи культураçем валли çĕр хатĕрлес ĕçсем пырасçĕ.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

(Вĕçĕ 2-мĕш стр.)

Саламлатпәр

Чи юратнә, чи хаклә мәшәрәма, аннене, кукамая – Мән Тутаркас яләнче пурәнакан Светлана Эдуардовна КАРПОВАНА

сумлә юбилей ячөпе ашшан саламлатпәр. Ирхи сывләм пек таса кун-сұл, сирөпрен те сирөп сывләх, хур кайәк сүлө пек вәрәм өмөр, икселми телей, саванәс сунатпәр. Анне, эфир сана питө хытә юрататпәр, санпа мухтанатпәр, эс пурришән саванатпәр. Эфир – яланах санпа юнашар. Санан малаллахи пурнәсу телейлө те пуян пултәр. Пурнәсан килекен кашни күнө ырләх илсе килтөр, сав ырләхпа киленсе пурәнма Турә пуләштәр.

Салампа: мәшәрә, 4 хәрә, кәрөвөсем, 6 мәнүкө.

«Түрө Ыйту – түрө хурав»

«Сұла вөсне сити сарма пулатъ-ши?»

Чамаш яләнче пурәнакан арсын редакция хайне пашархантаракан ыйтусемпе килчө. Вөсенчен пөри урамри сұлпа сыхәннә.

Арсын каланә тәрәх, Чамаш урамөсенчен пөринче сұл ыйтәвө сивөч тәрәт-мөн. Вөсен урамөнчи сұла темишө сұл каялла сарнә, анчах вөсне сити мар.

«Сәвөле сумәр сәвас пулсан, кунти сөр типсе те ситеймест – сұлпа та сүреймөн. Май килнө таран эфир вак чул сартәмәр, анчах кун пек те усси сахалрах. Тәршшөпөх, вөсне сити, сұл тума сук-ши уаура?» – ыйтат арсын.

Чамаш яләнчи урам сүлө пирки **Оринин ял тәрәхөн администрациянчен** хурав илтөмөр.

Унтан пөлтөрнө тәрәх, малтанхи сұлсөне ялан пөр урамөнчи сүлне пусаруләх бюджетчөн программипе уса курса тунә. Тепөр урамөнчи сұла вара сав вәхәтра сұлсөне юсамалли программәпа уса курса ял тәрәхөнчи хәш-пөр сұла йөркенө көртнө хысқан перекетленнө укса-тенкөле сарнә. Сапла урам вөсне ситиченөх сұл сарса тухма укса ситеймен.

Сак сұла хальхи вәхәтра пусаруләх бюджетчөн мелөпе уса курса сарма май пуррине каларөс администрацияре.

Н. НИКОЛАЕВА хатөрленө.

Асәрхаттару

Тәватә сын путса вилнө

Муркаш район администрациян ятарлә программәсен пайәнчен пөлтөрнө тәрәх, паянхи куна районта 4 сын шыва путса вилнө.

Иртнө кунсенче Муркаш плотининче пөр сын (үсөр пулнә), Автанкасси ялө сывәхөнчи пөвөре тепөр сын путса вилнө.

Паләртмалла, сав ыраәнсенче шыва көме юраманинне катартакан палләсем пулнә. Сапах та вөсем сакна шута илмен.

Унччен маларах Юнкә ял тәрәхөнче икө сын путса вилнө. Вөсем иккөшө те үсөр пулнә.

Хальхи вәхәтра район территорийөнче водопазсем төрөслөнө хысқан шыва көме юрәхлә тесе пурө 7 пөвөпе плотина паләртнә.

Н. НИКОЛАЕВА.

Пирән календарь

Курск пөккинчи сөнтерү

Июлән 12-мөшө – Рафсей сар историйөн паллә кунө. Сак кун 1943 сұлта Прохоровка патөнче танксен төнче историйөнчи чи пысак сапәсәвө пулса иртнө. Хирөс тәракан икө өнчен 1200-е яхан танкпа хай төллөн сүрекөн артиллери установки хутшәннә. Нимөсөм 400 танкран 300-шне сұхатнә. Германи сарөшөн сакә катастрофа пулнә. Курск пөккинче сапәсусен әнәсләхө пирөн өне кушнә.

Республика аталанәвө

Ситменлөхсем паллә, мөн тумаллине паләртнә

(Вөсө. Пусл. 1-мөш стр.)

Хайне тата вәл вәхәтри хайөн өштөсөне комплиментсем калас төнө министр мөн тешөн пулнине калама хөн, анчах та вәл пөчөк сөс аналитика тишкерөвнө тунә пулсан пусне ярса тытөччө. Сәлтавө те пур. Сапла 2008 сұлхипе танлаштарсан, экономикари пөрлөштернө пур төп кәтарту та япәхланнә: өс тухәсләхө те, производство фончөсен эффективләхө те, бюджетри түлевсем те, экономикари кашни сын пусне явәштарнә инвестицисем те, төп фонда, регионән шалти мөнпур продукцине хывнә инвестицисем те, инновацилле аталаннин кәтартәвөсем те, пөр сәмахпа каласан – пур сөрте те пәтәрмах. Сакә, паллах, пөтөмпөх республикара пурәнакансен пурнәсө сичне те паләртнә. Сәмахран, сынсен пурнәс пахаләхөн пөтөмөшлө кәтартәвө тәрәх 2012 сұлта Чаваш Ен 32-мөш ыраңта пулнә, тепөр 7 сұлтан вара 44-мөш ыраңа анса ларнә.

Унчченхи сьирнисенче те паләртнәччө, промышленнос түпи, төрөсрөх каласан, туса кәларакан промышленнос түпи, Рафсейри ватам кәтартусемпе танлаштарсан, Чаваш Енре регионән шалти мөнпур продукци структуринче паләртмалла пысак – 29 процент, сөршыври ватам кәтарту – 9 процент. «Ылтән сәмарта тәвакан чәххә» ачашламалла кәна пек, анчах та ку өнөле те пәтәрмах сиксе тухнә. Отрасль кәтартәвөсөне пәхсан, отрасль япәх аталанса пыма тытәнни түрөх куса кураңат. Төп дан-найсем ыраңне 1990 сұлти кәтартусөне илсен сакә паләрат: 2008 сұлти кризис хысқан промышленнос продукцине туса кәларассин каләпәшө Рафсейре ватамран 29 процент чухлө чакнә, Чаваш Енре – 41 процент чухлө. Хысқан экономикана ура сине тәратас өс пусланнә. Сапла 2019 сұл төлне сөршывра пөтөмөшлө 1990 сұлти шаях тухнә пулсан, Чаваш Енре ку кәтарту 68 процентпа кәна танлашнә. Ытти региона промышленноса савән пек хәвәртләхпа тавәрма мөн пуләшнә-ха? Пөрөмөшөнчен, шалти резервсөне пурне те уса курни, производствана аталантарассин йөркине лайәхлатни, сөнө технологи-семпе өслөме тытәнни тата инвестицисөне активлә явәштарни. Чаваш Енре вара, шел пулин те, сакәна нимөнне те мухтанма пултарайман. Пөр сәмахпа каласан, иртнө 10 сұл аталану майөсөне аларан вөсөртнө сұлсем пулса тәнә.

Сакна май ыйту тухса тәрәт: «Промышленносри лару-тәрәва лайәхлатас тесен мөн тумалла? Әна вәйлән аталантарма шанәс пур-и?»

Сак ыйту сине Программа сирөплөтүллө хурав парать. Сапла мероприятисен планне ө, тепөр майлә каласан, про-

мышленнос комплексне аталантарассинчи төп ыйтусөне татса памалли сұл-йөр карттине туса хатөрленө. Унта йөркелү, нормәпа право, институтсен тата пөтөмөшлө тытәмән пурө 59 мероприятине усқан сьирса панә. Вөсенчен хәшө-пөри пөтөмөшлө экономика характерлә тата вөсем ытти планпа, мероприятисемпе сывәх, анчах та вөсен пөрпөклөхне тупса паләртнә тата сыхәнәвнө йөркелөнө, сапла майпа вөсем пөр тытәм пулса тәрәсө. Паллә өнтө, вөсөне пурнәсlassи федераци министрствисемпе тата ведомствисемпе тачә сыхәнса өслөме ыйтат. Программәра ку саманта та паләртнә. Унта Олег Николаев хутшәннипе кәна пурнәссланма пултаракан программәсемпе программа хушәмөсөне уйрәмән кәтартнә. Сакән пек хутшәну пулни вөсөне пурнәссланине контрольлөме кәна мар, «килте туса кәларнине» федераци программисемпе нацпроектсөне көртсе ыраңштарма май памалла, савән пекөх, төлөнмеллөрөх илтөнөт пулин те, республика интересөсөне паләртса төп влас органөсемпе каласса татәлма пөлни кирлө, кәна вара Олег Николаев пултарат.

Конкретлә мөн сөнесө-ха Программәна туса хатөрлөкенсем промышленнос сферинче? Сәмах май, вөсен «рецепчө» универсаллә, савәнпа та вәл Чаваш Еншөн кәна мар, ытти регионшән те юрәхлә.

Пөрөмөшөнчен, Рафсей производителөсен продукцине сертификацилөсипө сыхәннә тәкаксөне пөчөклөтөсө. Практика кәтартса панә тәрәх, правительство юлашки сұлсөне төрлө мера йышәннә пулин те, тавара рынока кәларма продукцие сертификацилөсипө сыхәннә пәтәрмахсем ура хураңсө: әна туса хатөрлөссин сөкөк вәрәм, бюрократи пәтәрмахөсем, савән пекөх пөчөк мар тәкаксем.

Иккөмөшөнчен, унчченхи СССР республикисем пулнә патшаләхсен хушшинчи коопераци сыхәнәвө әнләланса пынәран, Еврази экономика союзөн таможня чикки урлә илсе кәсаракан продукцие контрольлөсипө пөрлөхи система кирлө. Хай вәхәтөнче программәна сүтсе явма хутшәнакансенчен пөри – «Сөспөль» акционер хупә пөрлөшөвөн генеральнай директорө Владимир Бахсәев шәпах сакән пирки каланәччө. Икө сұл каяллах предприятие Олег Николаев килсе курнә чухне вәл сәхавласа сакна пөлтөрнөччө: таможня хутшәнәвөсөне йөркөлен саккунсенчи ситменлөхсемпе уса курса ют сөршывсенче уса курнә транспорт техники Белорусси чикки урлә Рафсөе лизинг майөпе кәсса пөтө нумай килет, әна Рафсейре сертификацилөмен, вәл вара сынсен пурнәсөшөн хәрушләх кәларса тәрәтат.

Сак ыйтупа тепри те сыхәннә. Әна та Программәна хатөрлөкенсем татса пама сөнесө. Сәмах Рафсейри предприятисенче туса кәларакан продукци өвөр оборудованисөне ют сөршывран турттарса көнөшөн пошлинәна отрасльти номенклатурәпа паләртнә тәрәх сирөплөтмелли пирки пырат. Апла Рафсейре туса кәларман ют сөршыв продукцийө төлөшө мөнле пулмалла-ха? Вөсемшөн вара, импорт оборудованийө ыраңне хамәрәннине кәларассинче уса куракан уйрәм комплект хатөрөсемшөн сөс, таможня пошлинине пөчөклөтөме сөнесө.

Пөтөмөшлө илсен, Программәра паләртнә проектсөне пурнәсclassи 14 муниципалитетри 73 предприятие пырса тивөт. Паллах, кун пек плансөне пурнәса көртөме пысак укса-тенкө кирлө. Сапах та сак сәмәл мар ыйтәва та программәна хатөрлөкенсем тарән төпчөнө тата финансlassин механизмне конкретлә сьирса панә.

Алексей КРЯЖИНОВ.

Ыран – Рафсей почтин кунө

«Өс вәй-хал парса тәрәт»

Паянхи сән үкерчөкөре – Мән Сөнтөрти почта уйрәмөн туслә йышө – почта-льонсем (малалла – сән үкерчөкөре сулахайран сылтәмалла). Юрий Петров – тивөслө канәва тухнә сын, анчах та вәл коллективри чи сәмрәк почта-льон шутланат. Елена Щеглова почта-льон та сумлә әру сынни, апла пулин те вәл кашни кунах 4 яла ситөт. Вөсен өштөшө Елена Ильина вара почта-льонра вәй хума тытәнни 10 сұл урлә та кәснә. Савәнпа вәл Мән Сөнтөрте пурәнакансен кәмәлөсөне те пөлсө ситнө өнтө. Валерий Варюхин почта-льон сумкинө алла тытнәранпа, ялтан яла утма тытәннәранпа та вәхәт сахал мар иртнө.

Сак туслә коллектив ыраңти 13 ялта пурәнакан сынсөне хәсәт-журналпа, төрлө таварпа төрөс-төкөл тивөштерсө тәрәт. «Өс пурри чунә усәт, пурәнма вәй-хал парса тәрәт», – төсө почта-льонсем.

Н. НИКОЛАЕВА сән үкерчөкө.

Пуçарулаăх бюджетĕ

«Виртакан чул айĕпе шыв юхмасть»

Асанă ваттисен сĕмахĕ аваллаха сыханă пулин те, паянхи куншăн та вĕл питех те пĕлтерĕшлĕ те актуалла пулса тăрат. Сĕмах – Чăваш Республикăн Пуçлахан 2017 çулхи «О реализации на территории Чувашской Республики проектов развития общественной инфраструктуры, основанных на местных инициативах» Указĕ пирки. Тăватă çул ĕнтĕ пуçарулаăх бюджетĕн программы пирĕн районта та анлан пурнăса кĕрсе пырат. Çак вăхăтра ку мелпе туса ирттерме май килнĕ ĕçсем, апа пурнăса кĕртессипе юлашки çулсенче пулса иртнĕ улшăнусем пирки район администрацийĕн экономика тата АПК аталанăвĕн пайĕн пуçлахе Ольга ТИМОФЕЕВАНА каласа пама ыйтрам:

– Пĕрремĕш султан тытăнсах пирĕн район пуçарулаăх бюджетĕн проектĕсене пурнăса кĕртме активла хутшăнать. 2017 – 2019 çулсенче кăна сапла майпа 38 проект пĕтĕмĕшле 34 млн ытла тенкĕлĕх пурнăса кĕртме май килчĕ. Вĕл шутран республика уйăрнă укçа-тенкĕ 20 млн та 650 пин тенкĕ пулчĕ, вырăнти бюджетран 6 млн та 880,8 пин тенкĕ уйăрнă, ял сыннисем, вырăнти организацисемпе уйрам предпринимательсем 6 млн та 889,1 пин тенкĕ пухса панă. Хăтлаăх ĕçсем 14 пин сынна пырса тивĕçĕ.

Проектсене пурнăса кĕртессипе уйрам предприниматель-организацисен пулашăвĕ те курамла. Çавăнпа та манăн паян «Герой», Суворов ячĕпе хисепленекен ял хуçалаăх предпринимательсене, акционерсен «ТУС» обществине, «ЧЕТА», «Электроприбор», «РЭГО» обществăсене пысăк тав сĕмахĕ калас килет. Пуçарулаăх бюджетĕн мелĕпе объектсем хута ярасинчен вĕсем айкинче тăмарĕç.

Кунпа пĕрлех Уйкас Янасал, Мăн Сĕнтĕр, Çатракасси, Хорнуй, Чуманкасси, Юнка ял тăрăхĕсене те палăртса хăварас пулат. 2017 – 2019 çулсенче вĕсенче кашнинчен 3-шер проект пурнăса кĕртме пултарчĕ.

Урамсенчи сулсене вак чул сарса хытарассипе 27 проект пурнăса кĕртме май килчĕ. 18,5 километр тăршшĕ сулсене юсама 29 ытла млн тенкĕ расхут-

ланă. 7 проектпа ача-пăча площадкисем йĕркеленĕ, шыв башини юсассипе тата контейнер площадки йĕркелессипе пĕршер проект, клуб çуртне юсассипе 2 проект пурнăса кĕчĕ.

2018 çулта пурнăса кĕртнĕ проектсенчен район комиссийĕ обществăлла инфраструктура-на аталантарассипе Юшкарасси ял тăрăхĕн проектĕ чи лайăххитесе палăртнăчĕ. Ку вĕл – Ана-три Панклири ача-пăча спорт тата вайă площадки. Асанă проект республика конкурсне те хутшăнма тивĕçĕ.

Пĕлтĕр районĕпе 18 проект пурнăса кĕртме май килчĕ, пĕтĕмĕшле 18 ытла млн тенкĕлĕх. Вĕл шутран 15 проект – сулсене юсассипе тата ача-пăча спорт площадки йĕркелессипе, шыв башини юсассипе, контейнер плащадки тăвассипе пĕршер проект. Ėçсене контрактпа пăхнă пек пурнăсламан пирки пĕр проект пурнăсланмасăр юлчĕ. Ку вĕл – Ярапайкасси ял тăрăхĕнчи урам сулне вак чул сарса хытарасси. Чи лайăх проект тесе вара иртнĕ сул Муркашри Луговая урам сулне юсанине палăртнă.

Кăçал республика комиссине 33 проект тăратрамăр. Ėçсен пĕтĕмĕшле хакĕ 43 млн ытла тенкĕлĕх. Ку шутран 21 проект сулсене юсассипе, 2 проект масар территорийĕсене хăт кĕртессипе, 5 проект ача-пăча плащадки тăвассипе, 5 проект шыв башинисемпе пăрăхсене юсас-

сипе. Çатракассипе Хорнуй ял тăрăхĕсем 4-шар проект, Муркаш тата Юшкарасси ял тăрăхĕсем 3-шер проект хатĕрлерĕç. Паянхи куна илес пулсан, объектсене ĕçсем пуçланă, çак вăхăтра хута каяканнисем те сук мар ĕнтĕ. Акă Хорнуй ял тăрăхĕнчи Хорнуй ялĕнчи Новая урам сулне «Гудвилл» ООО юсаса пĕтерчĕ, çавăн пекех Çатракасси ял тăрăхĕнчи Кашмаш ялĕнче «Современные комплексные решения» ООО ача-пăча вайă тата спорт площадки хута ячĕ.

Çавна та каласа хăварас пулат. Республика конкурс тĕрĕслевне 2020 сулах пурнăслама май пур татах 3 проект хатĕрлесе панă. Пĕри шывпа тивĕçтермелли системăна юсассипе тата иккĕшĕ сулсене юсассипе сыхăннисем.

Çĕнĕлĕхсенчен çаксене асанса хăварас пулат. Иртнĕ сулсене илес пулсан, пĕр ял тăрăхĕнчен тăратакан проектсене пĕтĕмĕшле хакĕ 5 млн тенкĕ таран пулма пултарнă. Кăçалтан тытăнса ял тăрăхĕсем вырăнти инфраструктура аталантарассипе пуçарулаăх бюджетĕн проектĕсене суллен 10 млн тенкĕлĕх пурнăса кĕртме пултарăçĕ. Пĕр проект валли республика уйăрма пултаракан сум-

мăна та 5 млн тенкĕне сĕтернĕ.

Унчен проекта пурнăса кĕртме кирлĕ суммăн 20 процентне ял сыннисен, вырăнти предпринимательсен хайсен пухмалла пулнă. Тĕпĕр 20 процентне ял тăрăхĕн бюджетĕнчен, 60 процент таран республика уйăрнă. Халĕ вара ял сыннисен тўпине 10 процента кăна хăварнă. Çакă та пĕлтерĕшлĕ самант пулса тăрат.

Çĕнĕ положенипе килĕшүүлĕн пуçарулаăх бюджетĕн мелĕпе хута янă капиталла строительство объектĕсене пĕр уйăх хушшинчен кая юлмасăр ял тăрăхĕн муниципалитет харпăрлахе сирĕплетме тивĕç. Апла пулсан вĕсем хуçасăр объектсем пулмаççĕ.

Район администрацийĕн 2020 çулхи январĕн 29-мĕшĕнчи йышăнавĕпе килĕшүүлĕн, кăçалхи май – июнь уйăхĕсенче район территорийĕнче 2017 султан тытăнса пуçарулаăх бюджетĕн мелĕпе ĕçе кĕртнĕ проектсене тĕрĕслессине йĕркелерĕмĕр. Тĕрĕслев акĕсене республика Ял хуçалаăх министерствине тăратрамăр.

В. ШАПОШНИКОВ каласнă.

Сăн ўкерчĕкре: Кашмаш ачисем çĕнĕ вайă площадкишĕн хавас.

Семье

Уявра чысларĕç

Июлĕн 8-мĕшĕнче, Семье, юрату тата шанчăклах кунĕнче, Чăваш Республикăн Пуçлахан тивĕçсене вăхăтла пурнăслакан Олег Николаев сирĕп те пултаруллă семейсене тўрĕ эфирта уявпа саламларĕ. «Енчен те кашни килте ашă та хăтла, енчен те унта юратупа телей, ача-пăчан усă кулли пурăнать пулсан, пирĕн çĕршыв аталанать тата малашне те аталанĕ», – терĕ вĕл онлайн-тĕл пулава хутшăнакансене. Вĕл палăртнă тăрăх, нумай ачаллă семейе пирĕн обществăн пурнăç йĕрки пулмалла, çавăн пекех патшалăх пулашăвĕн çĕнĕ мерисем çинче чарăнчĕ.

Йăлана кĕнĕ тăрăх, тĕслĕхри семейсене асанă уявра патшалăхăн пысăк наградисемпе чыслаççĕ. Раççей Федерацийĕн Президенчĕн

Указĕпе килĕшүүлĕн Турай ял тăрăхĕнчи Лениана Александровна Николай Егорович Егоровсене (**сăн ўкерчĕкре**) семейе институтне сирĕплетессинчи тата ача-пăчана воспитани парассинчи тава тивĕçлĕ ĕçсемшĕн «Ашшĕ-амăш мухтавĕ» орден медальне тивĕçнĕ ятпа саламларĕ.

Çак мăшăр чăннипех те пур енлĕ пултаруллă та хастар. Вĕсем ĕç сулĕсене ачасене воспитани парассине халалланă. Николай Егорович пуçламăш классен учителĕнче 43 çул ĕçленĕ, вĕл шутра 36 сулне – Тушкарассинчи пуçламăш школ ертўсинче. Шкулăн çĕнĕ çуртне вĕл тимленипе тата тўпе хывнипе тума май килнĕ. Лениана Александровна та педагогикари ĕç стажĕ 42 çул, вĕл шутра 13 сулне вĕл Анаткассинчи пуçламăш школа ертсе пынă. Вĕсен пултарулаăхĕпе тăрăшулахе чылай награда ят-сум сирĕплетет.

Тĕп ĕçсĕр пуçне Егоровсем обществăлла ĕçсенче те яланах хастар та пуçаруллă. Сывă пурнăç йĕркине сирĕп тытса пыраççĕ, ыттисене те çак йĕркене пăхăнма сĕнеççĕ.

Тивĕçлĕ канура та вĕсем вăхăта сынсемшĕн усăлла ирттерме тăрăшаççĕ. Николай Егорович – «ЗОЖ» хаçатра пичетленекен чылай статья авторĕ, тĕрлĕ чир-чĕре сăмăллатма, сиплеме тăтăшах сĕнўсем сырса тăрат. Сипленнисем канашсемшĕн тав туса сыраççĕ. Çавăн пекех район хаçатне те вĕл усăлла канашсене тăтăшах сырса тăрат.

Егоровсем 61 çул пĕрле пурăнаççĕ. 6 хĕр ўстерсе пурнăç сулĕсине тăратнă, 14 мăнук, 18 кĕçĕн мăнук. Ырă тĕслĕхри сынсем 90 султа. Хисеплĕ сынсем ачисемшĕн тата ыттисемшĕн ырă тĕслĕх пулса тăраççĕ.

Çав кунах районта та уяв кăмăллăн иртĕр. Апа район пуçлахе – депутатсен район Пухăвĕн председателĕ Игорь Николаев усрĕ, пухăннисене уявпа саламларĕ, семейе пĕлтерĕшĕ çинче чарăнчĕ. Тухса каласакансем татах та пулчĕ.

Кăçалхи уявра «Юратупа шанчăклахшăн» медале Ефросиния Сергеевна Николай Филиппович Куликовсем, Валерия Ивановна Виктор Александрович Терехинсем, Римма Петровна Александр Сергеевич Волковсем тивĕçрĕç.

Р. ИЛЛАРИОНОВА сăн ўкерчĕкĕ.

Редакци почтинчен

Палла сыравçăсен тăванĕ

Ярапайкасси ял тăрăхĕнчи Тури Тăмлай ялĕнче пурăнакан Галина Никитична Шишкина патне иртнĕ сулхи çĕртме уйăхĕнче школ ачисен ушкăнĕпе кайса килнĕчĕ. Ашă кăмăлла кĕтсе илчĕ ун чухне пире ĕç ветеранĕ – Акуча тăрăхĕнчи хисеплĕ сын.

Галина Никитична 1934 султа Иштерек ялĕнче сут тĕнчене килнĕ. Сыпайри сичĕ сул вĕренмелли школ хыççăн хайĕн тĕллевне пурнăслама Çĕрпўри библиотека техникумне вĕренме кĕнĕ. Унтан ашăла вĕренсе тухнă хĕр Сыпайри клуб ертўсинче, кайран ял библиотекинче тăрăшнă. Семейеленсен упăшкин, Евгений Александровăн, тăван ялне пурăнма кушнă.

Калас пулат, çав сулсене культура вучахе хĕмлентерекенсем библиотекăра ĕслекенсем пулнă. Ял сыннисем хушшинче туса ирттерекен ĕçе тĕрлĕ енлĕ аталантарнă. Çак шута колхозниксене çĕршыври лару-тăру пирки çĕнĕ хыпарсемпе паллаштарни те, ĕçси вăхăтĕнче агитбригадапа тухса халăха савантарни те, школ ачисене тĕрлĕ мероприятие явăстарни тата ытти те кĕнĕ. Хайĕн ĕçне юратса пурнăсланăра-нах ĕнтĕ вĕл вырăнти сынсен хисепне тивĕçнĕ.

«Юратса тусан, чи пĕчĕкĕ ĕçе те чаплăлантарса яма, усă паракан тума пулат», – аслă вĕрентекенĕмĕрен сĕмахне яланах асра тытнă Галина Никитична. Чун килĕштернĕ ĕçре хĕрĕх сула яхăн тимленĕ хастар культура ĕçченĕ. 1970 султа вĕл пархатарла ĕçшĕн медаль илме те тивĕçнĕ.

Халăхпа пĕр чĕлхе тупма пултарни, пĕлĕве кунран-кун анлалатни, шанăча тўрре каларни, ĕçченлĕхĕ – çак енсем паян та пур унра. Эпир пынă кунхине те утă типĕтме васкатчĕ лара-тăра пĕлмен хĕрарăм (ватă теме чĕлхе çаврăнмасть – алла тўя тытман).

Унăн килĕ тăван тавралахăн илемлĕ кĕтесĕнче вырнаçнă: юнашарах тĕрлĕ кайăк юриллĕ пĕчĕк ката, сап-сутă тĕкĕрлĕ пĕве. Ытарайми кĕтес! Ахальтен мар ĕнтĕ çак вырăна килĕштернĕ чăвашсен палла сыравçисем: арăмĕпе упăшки – Александра Лазаревăпа Леонид Агаков. Александра Назаровна çак кил-çуртра çуралса ўснĕ. Вĕл Галина Никитичнăн упăшкин тăванĕ. Суллахи кану кунĕсене тăван ялта ирттерме юратнă сыравçăсем. Хуçалах ĕçсене хутшăннисĕр пуçне хайлавсем те шăрçаланă паллах.

Пахчари пĕчĕк сурта кăтартрĕ кил хуçи школ ачисене. Çаканта сырса ларма кăмăллăн иккен тăванĕсем. Тен вĕсен палла хайлавсем шăпах çаканта çуралнă? Юратнă сыравçăсем пирки чылай кăсăклине пĕлчĕс ачасем ун чух. Сăн ўкерчĕксен альбомне тишкернĕ май Галина Никитична хаклă тăванĕсемпе сыханă самантсене куç умне каларчĕ. Хурланса йĕрсе те илчĕ. Апла пулин те тарават кил хуçи ачасен ыйтавĕсене те туллин хуравларĕ.

Тĕл пулу ачасен асĕнче нумайлаха юласси те иккĕлентермерĕ.

Аслă ўсĕмри сынсен хастарлахе паянхи школ ачисемшĕн – курамла тĕслĕх. «Çĕр çинче нимрен малтан этем пулас пулат», – Александра Лазаревăн сĕмахĕсене çамрăк ăру аса хыврĕ пулĕ тесе шутлатăп.

Г. ЕМЕЛЬЯНОВА, Ярапайкассинчи вăтам школ вĕрентекенĕ.

«Солнечный» – кунта пурāнас килет!!! Хваттер хакёсем – 1 387 000 тенкёрен тытāнса!!! Августрах пурāнма тытāн!

Анна ИМЕННОВА

Шупашкара пурāнма килес тетёр пулсан – «Солнечный» кәна!

Мёншён тесен:

- хваттер хакёсем – пёр таваткал метршāн 32 пин тенкёрен тытāнса;
- ГК «Удача» – Чāваш Енри калāпāшлā строительство ёёсен лидерё;
- хваттерсем вāрманла парк еннелле выр-насна;
- август уйāхёнче хута каякан хваттерсене туянма май пур;
- «Лучик» ача садёнче бассейн пур;
- ясли ушкāнёсемлё ача садне 2020 сұлта тума тытāнсаё;
- сёне автомобиль сұлё, 35-мёш маршрут автобусё сўрет;
- обществāлла транспортāн 3 чарāнāвё пур;
- сўртсёнке – «Умный дом» система, счетчиксен кāтартāвёсем ертсе пыракан компание автоматла майпа каясё;
- сўртсен таврашёнчи тата картиш террито-рийёсёнке видеосāнав системи, видеодо-мфонсем вырнастарнā;
- сўртсёнке хутса āшāтасси автономлā. ЖКХ тўлевёсем пысāк мар;
- капāрлāх (отделка) тёсёсем: малтанласа туни, пётёмлех туса ситерни, дизайн юсавёпе туни – ипотека шутне кёресё;
- 13 сўрт хута янā ёнтё, 4 пин ытла сын пурāнать.

Сакā пётёмлех – «Солнечный» микрорайон! Пуриншён те меллё!

Халё Шупашкар хулинчи Солнечный микрорайонта хваттер харпāр хāй валли юсав ёёсёсем туса ирттернине туянма тата унāн хакне ипотекана кёртме май пур! Сўрт-йёре тавакан – «Удача» компанисен ушкāнё юсав ёёсёсем туса ирттерессине пётёмлех хāйён сине илет. Хваттер суйласа илёр те сирён кāmāлāра кура дизайнне тўлевсёрех хатёрлесе парёс.

Строительство ёёсёсем пысāк хāвāртлāхпа пырасё.

Сёне сўрт август уйāхёнчех хута каймалла! Кунта илемлё, вāрман еннелле тухакан хātлā хваттерсем. Юнашарах икё ача сачё! «Лучик» 250 ачана йышāнать. Ситес сұл татах тепёр

Хваттер туянмалли майсем:

- туллин тўлесе;
- меллё майпа ипотекапа усā курса;
- рассрочка мелёпе.

Усāллā!

Халё дизайн юсавён хакне ипотекана кёртме май пур: 1 пўлёмлё хваттершён – 270 пин тенкё, 2 пўлёмлё хваттершён – 330 пин тенкё.

ача сачё хута яма палāртасё. Строительство ёёсёсене туса ирттерекен подряд организацине палāртнā ёнтё.

Халёху условием питех те меллё. Юсав ёёсёсене туса ирттернё хваттере 6,1 процент ставкипе туянма пулатъ, уйāхсёренхи тўлев пётёмпе те 9365 тенкёпе танлашаты!

Меллёхё татах пур. 2020 сұлхи июлён 15-мёшёнчен тытāнса «Патшалāх пулāшāвё – 2020» программа шайёнке Перекет банкё ипотека пуслāmāш взносне чакарчё. Халё сирён хāвāрāн хваттере туянма ун хакён 15 процентне кāна тўлемелле пулатъ.

Солнечный – сāmрāк тата малашлāхлā район. 2 – 3 сұл каялла кунта пурāнма тытāн-нисем вāl палāрмалла мар улшāннине палāр-тасё. Халё кунта алат-сймёс продукчёсен магазинёсем тāваттā, парикмахерскисем, строительство тата хусалāх таварёсен ма-газинё. Сёне суту-илү центрё сёкленет. Сы-вāх вāхāтрах 110 вырāнлā ача сачё тума пусāнасё. Малашлāхра вара – 1100 вырāнлā сёне шкул.

Солнечныйра вāйā площадкисем 13 тата спорт площадкисем 2. Сўртсем патёнке ирёклё эопарковкāсем туса панā. Хулан ытти районёпе микрорайона сёне сұл сыхāнтарать. Ку сұлпа 35-мёш маршрут автобусё йёркеллё сўрет. Кунта хула хātлāхёпе хула тулашёнчи ирёклёхе туллин туйса илетён.

Хатёр юсав ёёсёсен шутне саксем кёресё:

- обой сыпāстарни;
- электропроводка карни;
- урай сарни, плитус вырнастарни;
- хваттерён кемелли тимёр алāкне тата пўлём алāкёсене лартни;
- карāнтарнā (натяжной) мачча туни;
- санузелта кафель плитка сарни;
- ванна, умывальник, смеситель лартни;
- кухняра плиткāран фартук сы-пāстарни;
- балкона юсани (маччи – панель, сте-нисем – штукатурка, урай);
- линолеум сарни.

6,1 процент ставкипе хваттершён уйāхсёрен сакāн чухлё тўлемелле пулатъ

Хваттер тёсё	Хакё	Малтанхи взнос	Юсав ёёсёсене туманнишён	Юсав ёёсёсене тунишён
1 пўлёмли - 35,57 таваткал метртан тытāнса	1 387 230 тенкёрен тытāнса	616 617 тенкё - ача амāшён капиталё 209 000 тенкё - хваттер хакён 15 проценчё	5 566 тенкёрен тытāнса 8 510 тенкёрен тытāнса	7 516 тенкёрен тытāнса 10 171 тенкёрен тытāнса
2 пўлёмли (евро) - 42,01 таваткал метртан тытāнса	1 638 390 тенкёрен тытāнса	616 617 тенкё - ача амāшён капиталё 246 000 пин тенкё - хваттер хакён 15 проценчё	7 380 тенкёрен тытāнса 10 057 тенкёрен тытāнса	9 330 тенкёрен тытāнса 11 710 тенкёрен тытāнса
2 пўлёмли - 53,28 таваткал метртан тытāнса	2 077 920 тенкё	616 617 тенкё - ача амāшён капиталё 312 000 тенкё - хваттер хакён 15 проценчё	10 554 тенкёрен тытāнса 12 754 тенкёрен тытāнса	13 082 тенкёрен тытāнса 14 889 тенкёрен тытāнса

С 12.05.2020 по 30.07.2020 г. в рамках программы кредитования Сбербанка «Госпрограмма 2020» по ставке от 6,1% годовых на срок кредита от 12 до 240 месяцев у ООО СЗ «Венера», при условии проведения сделки с услугой «Электронная регистрация права собственности», а также оформления страхования жизни и здоровья заемщика в аккредитованных ПАО Сбербанк компаниях. При отказе заемщика от страхования жизни и здоровья процентная ставка увеличивается до 7,1% годовых. Первоначальный взнос от 20%. В случае не предоставления документов, подтверждающих финансовое состояние и занятость, первоначальный взнос от 50%. Валюта – рубли РФ. При отказе заемщика от услуги «Электронная регистрация права собственности» процентная ставка увеличивается до 6,4% годовых. Доп расходы: страхование жизни и здоровья заемщика, страхование и оценка объекта недвижимости, оформляемого в залог (тарифы зависят от индивидуальных особенностей заемщика), нотариальное заверение документов, направление документов на гос. регистрацию ДДУ в электронном виде. Подробнее об условиях кредитования, необходимых документах и ограничениях на www.sberbank.ru. Реклама. ПАО Сбербанк. Генеральная лицензия Банка России на осуществление банковских операций №1481 от 11.08.2015.

Ахальтен каламасё, Солнечный вāl – пурā-нас килмелле вырāн. Сак сāmахсен чāнлāхне тёрёслесе пāхас тетёр пулсан, экскурсие сы-рāнāр: 8 (8352) 41-00-00.

Сўртсёнке хваттерсене харпāр хāй хутса āшāтмалла тунā, āшā счетчикёсене харпāр хāйне вырнастарса панā. Сāвна май ЖКХ ус-лугисен тўлевёсем те пысāк мар: сўлла – 800 тенкёрен, хёлле – 1400 тенкёрен тытāнса. Кашни хваттертех «Умный дом» система пур – счетчиксен кāтартāвёсем ертсе пыракан компание автоматла майпа кайса тāрасё, видеодоомфонсем вырнастарнā.

Юсав ёёсёсене туса ирттернё хваттерсене пāхма кāmāl пур-и? Харпāр хāй валли экскур-

сие сырāнма пултаратāр. Телефонё: 8 (8352) 41-00-00.

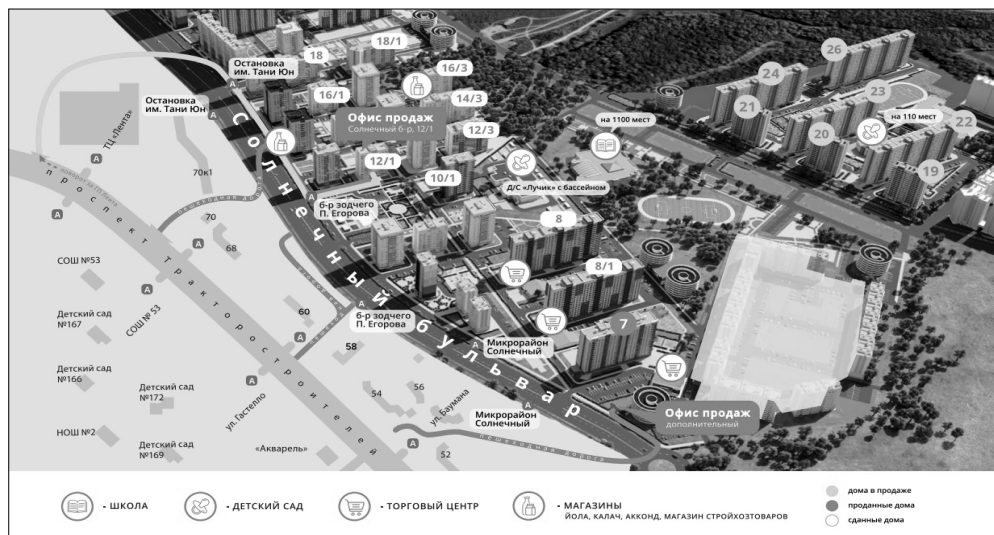
Суту-илү офисёсем:

- «Солнечный» бульвар, 12-мёш сўрт, 1-мёш корпус (тунтикурāн тытāнса эрнекурāнчен – 9 сехетрен пусласа 18 сехетчен, шāmаткурāнпа вырсарникун – 9 сехетрен пусласа 15 сехетчен).
- Мускав проспекчё, 25-мёш сўрт, 1-мёш корпус (тунтикурāн тытāнса эрнекурāнчен – 9 сехетрен пусласа 17 сехетчен).
- 8 (8352) 41-00-00 (8 сехетрен тытāнса 21 сехетчен, кану кунёсемсёр).

Сайт: www.21sol.ru.

Социаллā сетьсем: vk.com/21sol.

«Инстаграмм»: [@solnechnyi_cheb](https://www.instagram.com/solnechnyi_cheb).

Асāрхаттару

Шывра яланах асāрхануллā пулāр!

Åшā кунсем пуслансанах нумайāшё пёвесемпе юхан шывсёне шыва кёме кайма пуслать. Анчах та асāрханулāх правилисене манса кайнā ё пāхāнман пирки час-часах сынсем инкеке сакланасё, хāш-пёрин вара пурнāсё те татāлатъ.

Мён тумалла су кунёсем инкек-синкексёр, савāнāслā кāна иртчёр тесен, сакāн сйнчен тата ытти ыйту сине хурав пама Республикāри медицина профилактикин, сиплев физ-культурипе спорт медицинин центрён врачне Елена Михайловна ЕГОРОВАНА Ыйтрāmāр.

– Елена Михайловна, сўлсеренех пёве-семпе юхан шывсёнке сынсем путса ви-лесё. Кāсал пирён республикāра мёнле лару-тāру?

– Шел пулин те, пирён республикāра та пёр сул та шыв сйнче инкексёр иртмest. Уйрāмах шāрāх кунсенче шывра путса вилекенсен шучё ўсет. Хальхи вāхāt тёлне пирён респу-бликāра 11 сын ытла путса вилнё, вёсем хуш-шинче – 2 ача.

Сўлсеренех специалистсем хāрушсāрлāх правилисене асāрхаттарсах тāрасё. Анчах та сынсенчен нумайāшё вёсем сйнчен манса каятъ, вёсене инкек пырса тивмессе шанать.

– Елена Михайловна, ытларах мёнле сāl-тавсем инкек патне илсе ситересё?

– Сынсем путса вилнин сālтавёсене тишкер-нё май, ытларах чухне нумайāшё ятарлā мар вырāнта шыва кёни, шывра ишме пёлменни, сын хāйён вāй-халне тёрёс хакламанин ин-кек патне илсе ситернине тупса палāртнā. Тата уйрāмах сакна палāртса хāвармалла, аслисем ытларах ўсёр пулнине шывра пу-

тасё. Путса вилекенсем хушшинче нумай-āшё арсынсем.

Ачасем вара аслисем сителёклё асāрхаса тāман пирки инкеке лекесё.

– Сынсем нумайāшё ишме пёлетпёр тесе сырантан инсе ишсе каясё. Путса вилекен-сем хушшинче ишме пёлекенсем пур-и?

– Шел пулин те, ишме пёлекенсем хушшинче те инкеке сакланакансем чылай. Хāшё-пёрни ытисенчен хāвāртрах тата инсёрех ишме пултарнине ёнентерес тёллевпе аякка ишсе каятъ, тарāнрах чāмать. Кун пек хātланусемпе вёсем хāйсен умёнче те, юлташёсемшён те хāрушлāх кāларса тāратасё.

Савāнпа та пурин те шыв сйнче хāрушсāр-лāх правилисене пāхāнмалла, тимлёхе сухат-ма юрамасть.

– Елена Михайловна, шыва кемелли йёр-кене тепёр хутчен пāхса тухни те вырāнлā пулё, хāрушсāрлāх правилисене асāнса хāварāр-ха.

– Яланах асра тытмалла, пёлнё сёрте, ятар-ласа уйāрнā вырāнта сёс шыва кемелле.

Лайāх пёлмен тата шыва кёме юраман вырāн-сёнке шыв айёнке тункатасем, туратсем, шёвёр-чулсем, сёмрэк кёленчесем пулма пултараёсё, вёсем сине тārāни – пурнāсйāн пите хāрушā.

Пёччен шыва кемелле мар тата инсёте те ишсе каймалла мар. Инкек сиксе тухсан, юнашар пулāшу паракан никам та пулмё. Чикё палāртса карнā паллāсем урлā та ишсе касма юрамасть.

Åшā та силсёр, тўлек санталāкpa ирхи 8 сехетпе 10 сехетчен, касхине 5-пе 7 сехетчен кāна шыва кёме тārāшмалла.

Салтāннā хысāнах чупса пырса шыва чām-малла мар. Малтан шыва майёпен кёрсе тār-са, кёлеткене шыва пёчкёкён хāнāхтармалла. Салпа организм сивё шыва ерипен хāнāхса пыратъ, шāнāр туртас инкек те сахалланать.

Шывра алхасмалла мар. Пёрне-пёрни ураран туртса сётёрни, утланса ларни, сурāмран, хул-пусирен шыва тёртни час-часах инкек патне илсе пыратъ. Кун пек чухне āнсāртран шыв сынāн тип пырне кайма пултарать. Сын вара сывлайми пулса, тāн сухатса сыран хёрринчех путса вилме пултарать.

Шывра 20 – 25 минутран ытла пулмалла мар. Нумай хушā шывра пулсан, сын шāнса каятъ. Шāннине пула шāнāр туртса лартас, чирлес хāрушлāх тухса тārать.

Тата сакна та астумалла, ёслесе тарланā хысāн та тўрех шыва кёме юрамасть. Малтан

кāштах канмалла, тарланине ирттерсе ямалла. Ысёрле шыва пачах та кемелле мар.

– Ачасемпе инкек сиксе ан тухтār те-сен, ашшё-амāшне мёнлерех сёнўсем па-ратār?

– Вāрāм каникул кунёсем пусланчёс. Ра-дио-телевидени, хасат-журнал урлā специа-листсем ача инкеке лекнё тёслёхсем пирки час-часах каласа асāрхаттараёсё, аслисене тимлёрех пулма ыйтасё пулин те, пёр сул та инкексёр иртмest. Сўлрех асāнтāmāр ёнтё, кāсал та ачасем путса пурнāсран уйрālнā тёслехсем пур.

Яланах асра тытмалла, ачасен пур-нāсёшён аслисем яваллā. Чи малтанах вёсене кўлёмемпе юхан шывсем сывāхёнке хāйсене епле тытмаллине, пёлмен вырāнта шыва кёме юраманине āнлантармалла. Ача-сене вāхāтра ишме вёрентмелле. Пёчкёки-сене шыв хёррине аслисемсёр хāйсем тёллён сўреме ирёк памалла мар. Пёве, юхан шыв патне ачасемпе пёрле кайсан та, шыв тарāн мар пулсассāн та, вёсене сāнасах тāmалла.

– Елена Михайловна, каласāва вёсленё май, хасат вулакансене мён сёнётёр?

– Сўллахи кунсем йёркеллё иртчёр, савāнāслā асаилўсем кāна хāварчāр тесен, яланах хāрушсāрлāх правилисене асра тыт-малла, вёсене пāхāнмалла.

Пирĕн малашлăх. Наци проекчĕсем

«Демографи»

«Демографи» наци проекчĕн бюджетĕ пĕтĕмĕшле 3105,2 млрд тенкĕпе танлашать. Çак наци проекчĕн шайĕнче федерацин 5 проекчĕ пурнăçланать.

Наци проектне пурнăçлани финанс пулăшăвне парса ĕмĕсене пурнăçне лайăхлатма май памалла – тĕрлĕ тÿлев, пособи, çамăллатнă ипотека кредитчĕ, хĕрарăм-

сене декрет отпускĕ вăхăтĕнче тÿлевсĕр вĕрентессе, искусствăлла майпа ачаллă пуласси. Çакă ача çуратассин кăтартавĕ сине, сынсем хайсен пурнăçĕнчи активлă тапхăра тăсни тата пурнăç тăршшĕ вăрамланасси сине ыра вĕтĕм кÿмелле. Нацпроект пурнăçлани пенсичченхи ÿсĕмрисене професси пĕлĕвне илме, çавна май ĕç рынокĕнче конкурентлă пулма май па-

малла. Нацпроект шайĕнчи мероприятисем пурĕ 450 пин сынна асталăха ÿстерме тата урăх професси вĕренме май туса памалла. Нацпроект сынсене сывă пурнăç йĕрки тытса тата тĕрĕс апатланса пурăнма хистемелле, тăтăшах спорт занятийĕсене сÿрекен, хутшăнакан сынсен йышне 55 процент таран ÿстерме пулăшмалла.

Аслă ĕрури сынсен пурнăçне лайăхлатас тĕллевпе

«Демографи» наци проекчĕ шайĕнче Чăваш Енре регионти 5 проект пурнăçланать. Вĕсем Чăваш Ен Ėç министерстви, Сывлăх сыхлав министерстви, Спорт министерстви тата Вĕренÿ министерстви пĕрле сыхăнса ĕçленипе пурнăçланаççĕ. Проект пĕтĕмĕшле ĕмĕсене ача çуралнипе сыхăнă пулăшăва парассипе, ачаллă хĕрарăмсене ĕçлеме майсем туса парассипе, виçĕ çул тултарман ачасене шулчченхи вĕренÿ учреждениĕсенче ырансем туса парассипе, сывă пурнăç йĕркине тытса пымалли условисем йĕркелессипе, сынсен пурнăç тăршшĕне вăрамлатассипе тата пурнăçа лайăхлатассипе, физкультурăпа тата спортпа туслă пулма майсем туса парассипе сыхăнă.

Çапла «Финансовая поддержка семей при рождении детей» регион проекчĕшĕн Ėç министерстви яваплă пулса тăрат, «Содействие занятости женщин – создание условий дошкольного образования для детей в возрасте до трех лет» проекчĕшĕн – Ėç министерствипе Вĕренÿ министерстви, «Старшее поколение» проекчĕшĕн – Ėç министерстви тата Сывлăх сыхлав министерстви, «Укрепление общественного здоровья» проекчĕшĕн – Сывлăх сыхлав министерстви, «Спорт – норма жизни» проекчĕшĕн – Спорт министерстви.

Паян «Старшее поколение» регион проекчĕ çинче чарăна тăрат. Вăл тивĕçлĕ канăва тухнисене пырса тивет. Хальхи вăхăтра республикара вĕсем 315 пин сынна яхăн е Чăваш Енре пурăнакансен 25 процентĕнчен ытларах. Республикара йышăнă тата пурнăçланакан патшалăх пулăшăвĕн мерисем тата социаллă пулăшу парасси лайăхланăран 2012 çултанпа сынсен вăтам

пурнăç тăршшĕ унчченхинчен 2 çул ытларах вăрамланă. Çапла 2019 çулта çак кăтару республикара 72,9 çулпа танлашнă. Юлашки ултă çулта аслă ĕрури сынсен шучĕ 25 процент чухлĕ пысăкланнă, 100 çул урлă каçнисен шучĕ вара 1,9 хут ÿснĕ.

«Старшее поколение» регион проекчĕн тĕп тĕллевĕ аслă ĕрури сынсен пурнăçне лайăхрах тум патшалăх пулăшăвĕн мерисемпе тивĕстерессе пулса тăрат.

Проектра палăртнă тăрах, вăл вĕçленĕ тĕле тивĕçлĕ канури сынсене профилактика тĕрĕслевĕсене, вăл шутра диспансеризацие явăштарасси анлăрах пулмалла; професси вĕренĕвĕн тата хушма пĕлÿ курсĕсенче вĕренĕн пенсичченхи ÿсĕмри граждансем ытларах пулмалла, сынсен сывă та активлă пурнăç тăршшĕ ÿсмелле тата ытти те.

Республикари аслă султи сынсен сывлăхне Улатăр районĕнчи сывлăха çирĕплетмелли «Вега» социаллă центрта сиплене нумайăшĕ пĕлет. Проект шайĕнче аслă ĕрури сынсене хăтлăрах условисемпе тивĕстерес тесе унта реконструкци ĕçĕсене пурнăçлаççĕ. Çапла ку центра сулсеренх республикари 1000 ветерана сывлăха çирĕплетмелли курсене явăштарма май пулĕ.

Кунсăр пуçне, проектра пăхса хунă тăрах, 50 çул тултарнă тата аслăрах сынсене, çавăн пекех пенсичченхи ÿсĕмрисене ĕçле тивĕстерессипе те тĕрлĕ мероприяти пурнăçлаççĕ. 2020 çулта акă 489 сынна вĕренÿ курсĕсене явăштарма палăртнă. Кăçалхи пĕрремĕш кварталта 175 сын вĕренÿ курсĕсене вĕçленĕ, 721 сын вĕренме тытăннă.

Ялта пурăнакан, 65 çултан аслăрах сынсене медицина учрежденийĕсене илсе

сĕтерме республикара ятарлă автотранспорт туяннă. Муркаш районĕнчи халăха социаллă пулăшу тивĕстерекен центра та çакан пек ятарлă икĕ машина пĕлтĕр декабрь уйăхĕнче ситрĕ. Вĕсенче коляскапа сÿрекен инвалидсене те кĕрсе тухма май туса панă.

Центр директорĕ Ольга Иванова пĕлтĕрнĕ тăрах, çак ятарлă транспорт декабрьте пурĕ 4 хут сула тухнă. Çапла районти 19 сынна больницапа ситсе килме пулăшнă. Кăçал январь – март уйăхĕсенче ятарлă машинăсем пурĕ 19 хутчен сула тухнă, 72 сынна медицина учрежденийне ситсе килме май туса панă. Март вĕçнелле коронавирус сарăлма

тытăнине пула вара кун пек «сул сÿревсене» вăхăтлăх чарса лартма тивнĕ.

Аслă ĕрури сынсем сывă пурнăç йĕркине тытни вĕсене спорт амăртăвĕсене хастар хутшăнма та пулăшат. Кăçал Чăваш Республикин аслă ĕрури сынсен спартакиадине муркашсем те хутшăнчĕ. Темиçе тапхăрпа спортан тĕрлĕ енĕпе иртекен амăртура пирĕн района пурăнакан Валерий Павловпа Зоя Алексеева сĕтел чи теннис ваййине хутшăннисен малтанхи теçеткине кĕме пултарнă, шашка ваййинче республикара Анфиса Анисимовăна ситкенни пулман. Çапла вара активлă пурăнни ÿт-пÿшĕн те, ас-таншăн та усăллă.

Пулăшусăр юлмаççĕ

Пĕлетпĕр, сĕршывра 2019 çултан тытăнса 13 наци проекчĕ пурнăçа кĕме тытăнчĕ. Пурте вĕсем питех те пысăк пĕлтĕрĕшлĕ, пурне те вĕсене патшалăх умĕнче тăракан калăпăшлă задачасене тĕпе хурса туса хатĕрленĕ. Апла пулин те «Демографи» наци проектне чи пĕлтĕрĕшлisenчен пĕри темелле пулĕ. Мĕншĕн тесен, пĕтĕмĕшле илсен, ытти наци проекчĕ те унпа тÿрремĕнх е епле майпа та пулин сыхăннă.

«Демографи» наци проекчĕ шайĕнче федерацин тата республикăн аслă ĕру сыннисене пулăшу мелĕсемпе тивĕстермелли тата вĕсен пурнăç шайне лайăхлатса пымалли «Старшее поколение» проекчĕсем пурнăçа кĕресçĕ. Проектсем Чăваш Республикин «Социальная поддержка граждан» патшалăх программипе тачă сыхăннă.

Чăваш Республикин Ėç тата социаллă хÿтлĕх министрствин «Социаллă пулăшу тивĕстерекен центр» хысна учрежденийĕн районти социаллă хÿтлĕх пайĕн пуçлăхĕ Валентина АНИКИНА паянхи калăшра вăрçă сÿлĕсенчи тыл ĕçченĕсене, ĕç ветеранĕсене, Чăваш Республикин ĕç ветеранĕсене, реабилитациленĕ сынсене, политика репрессийĕсене пула шар курнисене хальхи вăхăтра тивĕстерекен пулăшу мелĕсем пирки каласа пама кăмăл турĕ:

Вăрçă сÿлĕсенчи тыл ĕçченĕ
Социаллă пулăшу мелĕсем:

– тыл ĕçченне пенсие тухиччен ĕçленĕ вăхăтра хăш поликлиника е ытти медицина учрежденийĕ сÿмне сирĕплетнĕ, малашне те апа çаванта йышăнма тивĕç;

– Чăваш Республикинчи граждансене тÿлевсĕр медицина пулăшăвĕпе тивĕстерессин патшалăх гарантийĕн программы шайĕнче медицина пулăшăвĕпе черетсĕр тивĕстересçĕ;

– уйăхсерен 1044 тенкĕ тÿлесе тăраççĕ.

Социаллă пулăшу уса курма тивĕççи-не ĕнентерекен документ:

– Тăван сĕршывăн Аслă вăрçин ветеранĕн удостоверенийĕ (федерацин «О ветеранах» саккунĕн 20-мĕш статийе пăхса хунă çамăлăхсене илме право пурри пирки паллă туни пулмалла);

– тыл ĕçченĕн удостоверенийĕ;

– Раçсей Федерацийĕн гражданинĕн паспортчĕ.

Ėç ветеранĕ, Чăваш Республикин ĕç ветеранĕ

Социаллă пулăшу мелĕсем:

– тыл ĕçченне пенсие тухиччен ĕçленĕ вăхăтра хăш поликлиника е ытти медицина учрежденийĕ сÿмне сирĕплетнĕ, малашне те апа çаванта йышăнма тивĕç;

– Чăваш Республикинчи граждансене тÿлевсĕр медицина пулăшăвĕпе тивĕстерессин патшалăх гарантийĕн программы шайĕнче медицина пулăшăвĕпе черетсĕр тивĕстересçĕ;

– ыранти телефон сыхăнăвĕн сечĕн абонент линийĕпе уса курнăшăн тÿлев хакĕн 50

процентĕ чухлĕ компенсаци параççĕ;

– уйăхсерен 1100 тенкĕ тÿлесе тăраççĕ (ĕçлеменисене).

Социаллă пулăшу уса курма тивĕççи-не ĕнентерекен документ:

– ĕç ветеранĕн, Чăваш Республикин ĕç ветеранĕн удостоверенийĕ;

– пенси удостоверенийĕ;

– Раçсей Федерацийĕн гражданинĕн паспортчĕ;

– ĕç кĕнеки.

Реабилитациленĕ сын

Социаллă пулăшу мелĕсем:

– сывалма е канма кайма санаторипе курорт путевкипе чи малтан тивĕстересçĕ;

– Чăваш Республикинчи граждансене тÿлевсĕр медицина пулăшăвĕпе тивĕстерессин патшалăх гарантийĕн программы шайĕнче медицина пулăшăвĕпе черетсĕр тивĕстересçĕ;

– Чăваш Республикин Министрсен Кабинечĕ пăхса хунă условисемпе телефон тÿлевсĕр кĕртсе параççĕ;

– уйăхсерен 2634 тенкĕ тÿлесе тăраççĕ.

Социаллă пулăшу уса курма тивĕççи-не ĕнентерекен документ:

– реабилитациленĕ сынсем валли СССР Правительствин сирĕплетнĕ пĕрлехи йышши свидетельств; – право сыхлав органĕ (е уполномоченнай орган) реабилитациленĕ сынсене паракан ятарлă справка;

– Раçсей Федерацийĕн гражданинĕн паспортчĕ.

Политика репрессине пула шар курнă сын

Социаллă пулăшу мелĕсем:

– сывалма е канма кайма санаторипе курорт путевкипе чи малтан тивĕстересçĕ;

– Чăваш Республикинчи граждансене тÿлевсĕр медицина пулăшăвĕпе тивĕстерессин патшалăх гарантийĕн программы шайĕнче медицина пулăшăвĕпе черетсĕр тивĕстересçĕ;

– уйăхсерен 2345 тенкĕ тÿлесе тăраççĕ.

Социаллă пулăшу уса курма тивĕççи-не ĕнентерекен документ:

– политика репрессине пула шар курнă сынсем валли СССР Правительствин сирĕплетнĕ пĕрлехи йышши свидетельство;

– право сыхлав органĕ (е уполномоченнай орган) политика репрессине пула шар курнă сынсене паракан ятарлă справка;

– Раçсей Федерацийĕн гражданинĕн паспортчĕ.

Асăрхаттарни. Ку е вăл çамăллăхпа уса курма тивĕç сынан документсене районти социаллă хÿтлĕх пайне е патшалăх тата муниципалитет услугисен нумай функциллĕ центрне (МФЦ) илсе пырса памалла.

Проект Чăваш Республикин Цифра аталанăвĕне информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерствин пулăшине пурнăçланать.

Православи кетесё

Питрав ситрё

Питрав – православии Чиркёвён пысак уявёсенчен пёри. Симёк хысқан пусласа Питравчен православии тённе ёненекенсем типё тытрёс. Сак типё Петрпа Павел апостолсен уявёле пётет.

Хуларан хулана, сёршыван сёршыва кусса апостолсем Христос вёрентёвне сарса сүренё, анчах та сак ыра ёсёе Петрпа Павел апостолсем ытти апостолран ытларах паларна. Саванпа ёнтё вёсене хисеплесе саванпа аттёмёрсем уйрам уяв сирёплетнё. Пур вун икё апостола харасах хисеплесе уявланине вара православии Чиркёвё тепёр кунне ирттерет.

Саванпа Петр, пуласся ывалё пулнәскер, вун икё апостолран – Иисус Христос вёренекенёсенчен пёри пулнә. Суралнә чухне апа Симон ят панә, анчах кайран Христосран вәл Киф ят илнё, арамей чөлхинче «чул» тенине, тён тытассинче сирёп пулнине пёлтерет. Сак ята кайран грек чөлхи сине

кусарнә, грекла та Петр «чул» тенине пёлтерет.

Евангелире каланә тарәх, Петр Библире сән-ласа панә чылай событие хутшәннә. Хайён вёрентекенне виёсё хутчен те сутнә, хысқан айәпне йышәнса шанчәклә сын пулнине сирёплетсе панә, христианство чиркёвне йёркелекенё пулса тәнә.

Саванпа Павел, суралсан Савл ят илнәскер, малтанах христианство тённе хирёс каласнә. Вилёмрен чёрёлсе тәнә Иисус Христоспа тёл пулнә хысқан вәл Турра ёненме тытәннә. Павел Христос вёрентёвне Печёк Ази, Балкан сурма утрав сине сарнә. Вәл вун икё апостол йышне кёмен. Сапах та Павел апостол каласа хаварнисене Сёне сәмаха кёртнё.

Чиркү кёнекисем саванпа Петрпа Павел апостолсен вилёмё нушаллә пулнине пёлтерёсёсё.

Сак кун пулассёе те саванпа Петрпан аңасләх ыйтасёсё.

Объявления

ПРОДАЮ ГРАВМАССУ, ПЕСОК, ЩЕБЕНЬ. Доставка. Недорого. Тел. 8-905-199-69-33. 3-10.

УЗОРЫ НА ЗАБОР, ПРОФНАСТИЛ, КОНЬКИ, ВЕТРОВИКИ, КАПЕЛЬНИКИ, ОКОННЫЕ ОТКОСЫ И ОТЛИВЫ, МЕТАЛЛИЧЕСКИЙ САЙДИНГ. Любый профиль по вашему эскизу. Работаем без выходных. Адрес: с. Моргауши, ул. Красная площадь, д. 10 (на террит. АЗС НОКТА). Тел. 8-903-064-50-09. 9-10.

ПЕСОК РЕЧНОЙ И КАРЬЕРНЫЙ, ОПГС (ГРАВМАССА), ЩЕБЕНЬ, ГРУНТ, БОЙ КИРПИЧА И Т.Д. НЕДОРОГО. ДОСТАВКА ПО МОРГАУШСКОМУ РАЙОНУ. Тел. 8-905-345-96-62. 4-10.

Продаю: песок, щебень, гравмассу, бой кирпича. Доставка. Тел. 8-919-650-96-68. 4-12.

ЗАБОРЫ ИЗ СЕТКИ-РАБИЦЫ, СВАРНОЙ СЕТКИ, ПРОФНАСТИЛА, ЕВРОШТАКЕТНИКА. ВОРОТА, КАЛИТКИ, НАВЕСЫ, КОЗЫРЬКИ. БЛАГОУСТРОЙСТВО ЗАБРОШЕННЫХ УЧАСТКОВ. ПЕНСИОНЕРАМ – СКИДКИ. Тел. 8-937-942-87-85. 11-20.

Песок, щебень, гравмасса, бой кирпича, асфальтная крошка. Доставка. Тел. 8-927-857-21-33, 8-937-393-37-07. 27-64.

ВСЕ ВИДЫ СТРОИТЕЛЬНЫХ РАБОТ. Дома и бани под ключ, кровля любой сложности. Внутренняя и внешняя отделка, отделка домов сайдингом. Смета бесплатно. Рассрочка. Кредит. Тел. 8-927-992-32-42, 8-987-670-56-78. 1-10.

Продаю песок, гравмассу, щебень, торф до 15 тонн. Недорого. Доставка. Тел. 8-927-850-29-08. 5-5.

Доставка сыпучих грузов: реч. песок, гравмасса, керамзит, щебень и др. до 5 тонн. Тел. 8-927-868-31-45, 8-906-387-56-77. 5-16.

Продаем: кирпичи всех видов: керамзитобетонные блоки; песок; гравмассу; керамзит; половник красного кирпича. Доставка. Разгрузка манипулятором. Тел. 8-903-358-20-97, 8 (8352) 44-20-97. 4-20.

Продаю навоз, чернозем, торф, песок, гравмассу, грунт, гравий, щебень, бой кирпича. Доставка. Недорого. Тел. 8-905-198-63-88. Димитрий. 19-25.

ПРОДАЮ: ГРАВМАССУ, БОЙ КИРПИЧА, ПЕСОК, ЩЕБЕНЬ. Доставка. Недорого. Тел. 8-905-028-22-25. 7-10.

Ремонт стиральных машин и микроволновок (все виды ремонта). Гарантия. Тел. 8-905-198-85-55. 11-18.

Все виды строительных работ от подрядчика: дома, бани, гаражи, фундамент, забор, кирпичная кладка, кровля любой сложности. Проект, смета – в подарок. Работаем: с материнским капиталом, сельской ипотекой. Рассрочка, кредит. Продаем бетон, профнастил, цемент и т.д. Тел. 8-937-397-08-71, 8-937-940-80-55. 9-10.

Продаю навоз, песок, гравмассу с доставкой. Недорого. Тел. 8-905-027-37-65. Леонид. 7-12.

ИП КУДРЯШОВ: монтаж систем отопления, водоснабжения, канализации; замена, установка газовых котлов и насосов. Установка, замена дымоходов. Обращаться по адресу: ул. Чапаева, д. 44, магазин «ДУЭТ». Тел.: 8-917-668-12-87, 8-965-682-39-15. 2-10.

Раиса Петровна Степанова

Раиса Петровна Степанова ёмёрлөхөх куç хуп-наранпа часах 40 кун та пу-лать. Вәл пирёнтен кәсалхи июнён 5-мөшөнен уйрәлса кайрө.

Раиса Степанова (хөр чухне Соловьева) Сатра-касси ялөненче 1931 сулхи но-ябрён 12-мөшөнен суралнә, йышлә сөмьере үснө.

Вәл шкулта пусламаш пөлү кәна илме пултар-нә. Таван сөршывән Аслә вәрси пусланнә сул 10 сул-ти хөр ача таван хушалахра лашапа ёслеме тытәннә. Каярах вара, 15 – 16 сул-сенче, трактористсен кур-сөненчө вөрнесе тухнә та сав вәхәтранпах хушалахра трактористкәра вай хунә. Вунә сула майлә сак сәмәл мар ёсрө вәрсә хысқанхи йывәр сулсенче тарашнә.

Торинкассинчи Афанасий Степановпа мәшәрланнә хысқан Раиса Петровна К. Иванов ячөллө хушалахра фермәра дояркәра ёслеме

тытәннә. Каярах хушалахри сысна, сурәх фермисенче те вай хунә. Сапла ёмөр таршшөпөх йывәр ёссенче тимленө.

Сөмьере 7 ачана кун сути парнеленө, анчах вөсенчен пөри пөчөклөх вилнө. Раиса Петровна ачисем туслә та ёсчен үсчөр тесе чылай тарашрө. Шөл пулин те, унән пөчченех ачисене ура сине таратма тиврө. Апла пулин те, кәмәлөпе сирөп те вайлә хөрарәм пурне те мәшәр-ланма, кил-сүрт савәрма, мәнукөсене пәхма пулашрө.

Раиса Петровна питө вәр-вар та ёсчен, ыра кәмәллә сынччө. Вәл ёс ветеранөн ятне тивөснө. Таван сөр-шывән Аслә вәрси сулөсен-че аслисемпе танах тараш-нәскере, тыл ёсченче «За доблестный труд в Вели-кой Отечественной войне 1941 – 1945 гг.» медальпе чысланә. Таван сөршывән Аслә вәрсинче сөентерү тунаранпа иртнө юбилей

сулөсенче панә медальсем те сахал мар пулнә унән.

Нумай ачаллә амашө пул-нипе Раиса Петровна «Ме-даль материнства» 1 тата 2 степенөсен медальсене илме тивөс пулнә.

Сынна мөн вәхәт аставасчө, вәл савән чухлө пурәнәт, теçсө. Сапла унән сулә сәнарө яланах пирөн чөресенче упрәнө.

Хөрө, ывәлөсемпе кинөсем, мәнукөсем, көсөн мәнукөсем, сывәх таванөсем.

РАБОТА / ЁС

ООО «ТД «МИР» примет на работу ма-шиниста экструдера без вредных приви-чек. Зарплата своевременная. Подроб-ности по тел: 8(83541)693-43,691-19. 3-3.

В Торговый центр Моргаушского рай-по требуется работник по сборке мебе-ли. График работы с 8 до 17 часов. Вы-ходные дни: суббота и воскресенье. Тел. 8(83541) 62-2-74, 8-927-861-07-72. 2-2.

Требуется рабочие на уборку кар-тофеля. Тел. 8-908-723-74-73. 1-10.

Требуется рабочие для уборки карто-феля, строители в сельское хозяйство, трактористы в Нижегородскую область. Питание, проживание бесплатно. Тел. 8-908-728-54-73. 1-3.

В с. Моргауши требуются ав-тослесарь в цех по ремонту авто-мобилей и подготовщик-маляр в кузовной цех. Оплата достойная, сво-временная. Тел. 8-927-844-78-33. 1-2.

ТАВ ТҖАВТПҖ

Пиккикасси ялөненче пурәннә Александр Моисеевич Иванова юлашки сула асатма пуләннәшән, йывәр хуйха пирөппө пөрле пайланәшән унән пиччөшөсен виёсө сөмьине, таван-хурәнташа, пушкисене, ял-йыша, унта пынә мөппур сынна чөререн тухакан тав сә-махө калатпәр.

Ивановсен сөмьи.

Е. Андреев ячөпе хисепленекен хушалах ёсчөненсөм хушалахра нумай сул ёслөнө
Геннадий Иванович АНДРЕЕВ
вәхәтсәр вилсе кайнә пирки унән сөмьи-пе тата таванөсемпе пөрле тарәннән хурланни сүнчен пёлтерөсчө.

Коллектив ООО «Моргауши-Хлеб» вы-ражает глубокое соболезнование прием-щику-сдатчику Одаркинской хлебопекарни Алексеевой Е. Г. по поводу безвременной смерти

МАТЕРИ.

Коллектив ООО «Моргауши-Хлеб» вы-ражает глубокое соболезнование пекарю Одаркинской хлебопекарни Ивановой Р. Я. по поводу безвременной смерти

ОТЦА.

Коллектив ООО «Моргауши-Хлеб» вы-ражает глубокое соболезнование кон-дитеру Одаркинской хлебопекарни Ва-сильевой Л.Л. по поводу безвременной смерти

МУЖА.

Санталәк

Ку шәрәх санталәкра чи шанчәклә сигна-лизацн те чәхәмлама пултарать.
В. ШАПОШНИКОВ сән үкерчөкө.

КУПЛЮ / ТУЯНАТАП

КУПЛЮ КОРОВ, БЫЧКОВ, ТЕЛОК, ЛО-ШАДЕЙ, ОВЕЦ. ДОРОГО. Старых, моло-дых в любом состоянии и вынужденный забой. Тел. 8-961-344-03-82. Рома. 11-20.

Куплю бычков, телок, коров, овец, баранов, коз, козлят. Цена договор-ная. Услуги скотовозки. Тел. 8-987-663-42-00, 8-951-998-46-96. 23-30.

ЁНЕ, ВӘКӘР, ТЫНА ПӘРУСЕМ, СУРҖХ-СЕМ ТУЯНАТПҖ. Тел. 8-905-341-69-25. 5-10.

Куплю пух-перо. Национальные на-ряды (вышивка). Платы, радиоде-тали, монеты, любые часы СССР, самовары, значки, рога, иконы. До-рого. Тел. 8-927-852-01-81. 26-30.

КУПЛЮ БЫЧКОВ, КОРОВ, ТЕЛОК НА МЯСО, а также БЫЧКОВ от месяца. ВЫНУЖ-ДЕННЫЙ ЗАБОЙ. Тел. 8-937-952-33-80. 4-5.

КУПЛЮ КОРОВ, БЫЧКОВ от месяца на откорм. ДОРОГО. Тел. 8-937-391-23-33. 4-5.

КУПЛЮ бычков от месяца до 550 кг, ко-ров, телок. Вынужденный забой в любом состоянии. Тел. 8-937-951-19-03. 18-31.

Закупаю дорого! КОРОВ, БЫКОВ, ТЕ-ЛОК НА МЯСО. Тел. 8-961-345-77-89. 18-31.

Куплю быков, телок, молочных телят, ба-ранов и овец по дорогом ценам. Тел. 8-905-343-46-23. 6-21.

Куплю старые авто, мотоциклы, гара-жи, металлический мусор по цене ме-таллолома. Тел. 8-903-476-81-20. 5-10.

Куплю металлолом дорого!! Сами выве-зем, есть газорезка. Тел. 8-960-313-03-79. Сергей. 5-5.

Закупаю бычков, коров, те-лок и вынужденный забой. Доро-го. Андрей. Тел. 8-965-688-01-77. 2-10.

Дорого! Куплю бычков, коров, телок. Тел. 8-903-357-72-79, Володя. 2-10.

ЁНЕ, ВӘКӘР, ПӘРУ, СУРҖХ ТУЯНАТАП. Тел. 8-905-343-60-63. 1-20.

Куплю ПУХ-ПЕРО, СТАРЫЕ ПОДУШКИ, ПЕРИНЫ. Дорого, с выездом на дом. Тел. 8-937-000-41-18. 1-2.

Телепрограмма

13 – 19 июля 2020 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
05.00, 09.25 «Доброе утро» [16+].
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости [16+].
09.55 «Модный приговор» [6+].
10.55 «Жить здорово!» [16+].
12.15, 00.30 «Время покажет» [16+].
15.15 «Давай поженемся!» [16+].
16.00, 03.25 «Мужское/Женское» [16+].
18.00 Вечерние новости [16+].
18.40 «На самом деле» [16+].
19.40 «Пусть говорят» [16+].
21.00 «Время» [16+].
21.30 Т/с «Андреевский флаг» [16+].
23.30 К 175-летию Русского географического общества. «Красное и черное» [12+].
02.40, 03.05 «Наедине со всеми» [16+].

«РОССИЯ 1»
05.00, 09.30 «Утро России» [16+].
09.00, 14.30, 21.05 Вести. Местное время [16+].
09.55 «О самом главном» [12+].
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести [16+].
11.30 «Судьба человека» [12+].
12.40, 18.40 «60 минут» [12+].
14.55, 01.10 Т/с «Тайны следствия» [12+].
17.15 «А. Малахов. Прямой эфир» [16+].
21.20 Т/с «Ангелина» [12+].
03.00 Т/с «Семейный детектив» [12+].

ЧУВАШСКОЕ ТВ НА «РОССИЯ 1»
05.07-05.10, 05.35-05.41, 06.07-06.10, 06.35-06.41, 07.07-07.10, 07.35-07.41, 08.07-08.10, 08.35-08.41 Местное время. Вести - Чувашия. Утро.
09.00 Местное время. Вести - Чувашия (чув.).
09.30-09.55 Вести. Интервью. Премьера (чув.) [6+].
14.30-14.55, 21.05-21.20 Местное время. Вести - Чувашия.

«НТВ»
05.10 Т/с «Москва. Три вокзала» [16+].
06.00 «Утро. Самое лучшее» [16+].
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня [16+].
08.25, 10.25 Боевик «Морские дьяволы. Смерч» [16+].
13.25 Обзор. Чрезвычайное происшествие [16+].
13.55 Боевик «Морские дьяволы. Северные рубежи» [16+].
16.25 «ДНК» [16+].
18.20, 19.40 Т/с «Ментовские войны» [16+].
00.30 Т/с «Свидетели» [16+].
03.00 «Мы и наука. Наука и мы» [12+].
03.45 «Дело врачей» [16+].

НТРК
05.00 М/ф «Лео и Тиг» [6+].
06.00, 13.05 «Женитьба» [12+].
07.00 «Чаваш пики-2019» [12+].
08.00 Драма «Албена курава» [16+].
09.30 «Ырă кăмăлла» [12+].
10.30 «Ограниченный суверенитет» [16+].
11.45 «Под знаком качества» [12+].
12.00 «Мировой рынок. Пьемонт» [12+].
13.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Республика». Хыпарсен кăларамĕ [12+].
14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 23.00 «Республика». Информационная программа [12+].
14.05, 02.30 Т/с «Академия» [12+].
15.05 «Мировой рынок. Салоники» [12+].
16.05, 03.30 Т/с «Барышня-крестьянка» [16+].
17.00, 04.30 М/фильм [6+].
17.30 «И в шутку, и всерьез» [6+].
18.10 «Летопись столицы» [12+].
18.25 «Венок дружбы» [12+].
19.30, 23.30 «Ылтăн сўпсĕрен» [12+].
20.30 «Кай, кай Ивана!» К. Иванов ячĕллĕ Чăваш патшалăх академи драма театрĕн спектаклĕ [12+].

ВТОРНИК, 14.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
05.00, 09.25 «Доброе утро» [16+].
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости [16+].
09.55 «Модный приговор» [6+].
10.55 «Жить здорово!» [16+].
12.15, 00.35 «Время покажет» [16+].
15.15 «Давай поженемся!» [16+].
16.00, 03.25 «Мужское/Женское» [16+].
18.00 Вечерние новости [16+].
18.40 «На самом деле» [16+].
19.40 «Пусть говорят» [16+].
21.00 «Время» [16+].
21.30 Т/с «Андреевский флаг» [16+].
23.30 К 175-летию Русского географического общества. «Николай Пржевальский. Экспедиция длиною в жизнь» [12+].
02.40, 03.05 «Наедине со всеми» [16+].

«РОССИЯ 1»
05.00, 09.30 «Утро России» [16+].
09.00, 14.30, 21.05 Вести. Местное время [16+].
09.55 «О самом главном» [12+].
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести [16+].
11.30 «Судьба человека» [12+].
12.40, 18.40 «60 минут» [12+].
14.55, 01.10 Т/с «Тайны следствия» [12+].
17.15 «А. Малахов. Прямой эфир» [16+].
21.20 Т/с «Ангелина» [12+].
03.00 Т/с «Семейный детектив» [12+].

ЧУВАШСКОЕ ТВ НА «РОССИЯ 1»
05.07-05.10, 05.35-05.41, 06.07-06.10, 06.35-06.41, 07.07-07.10, 07.35-07.41, 08.07-08.10, 08.35-08.41 Местное время. Вести - Чувашия. Утро.
09.00 Местное время. Вести - Чувашия (чув.).
09.30-09.55 «Утренний гость». Премьера (чув.) [6+].
14.30-14.55, 21.05-21.20 Местное время. Вести - Чувашия.

«НТВ»
05.10 Т/с «Москва. Три вокзала» [16+].
06.00 «Утро. Самое лучшее» [16+].
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня [16+].
08.25, 10.25 Боевик «Морские дьяволы. Смерч» [16+].
13.25 Обзор. Чрезвычайное происшествие [16+].
13.55 Боевик «Морские дьяволы. Северные рубежи» [16+].
16.25 «ДНК» [16+].
18.20, 19.40 Т/с «Ментовские войны» [16+].
00.30 Т/с «Свидетели» [16+].
02.50 «Подозреваются все» [16+].
03.45 «Дело врачей» [16+].

НТРК
05.00, 13.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Республика». Хыпарсен кăларамĕ [12+].
05.30 «Ылтăн сўпсĕрен» [12+].
06.00, 08.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 23.00 «Республика». Информационная программа [12+].
06.10, 13.05 «Летопись столицы» [12+].
06.25, 13.25 «Венок дружбы» [12+].
07.00 «Чаваш пики-2019» [12+].
08.30 «История одной провокации» [16+].
09.30 «Кай, кай Ивана!» К. Иванов ячĕллĕ Чăваш патшалăх академи драма театрĕн спектаклĕ [12+].
12.00 «Мировой рынок. Салоники» [12+].
14.05, 02.30 Т/с «Академия» [12+].
15.05 «Мировой рынок. Санкт-Петербург» [12+].
16.05, 03.30 Т/с «Барышня-крестьянка» [16+].
17.00 М/ф «Волшебный фонарь» [6+].
17.30 «И в шутку, и всерьез» [6+].
18.10 «След в истории» [12+].
18.30 «НаоБУМ» [12+].
19.30, 23.30 «Чăваш енĕм, тăван ен». Телевулав [12+].
20.30 «Под знаком качества» [12+].
21.00 «Акатуй-2019» [12+].

СРЕДА, 15.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
05.00, 09.25 «Доброе утро» [16+].
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости [16+].
09.55 «Модный приговор» [6+].
10.55 «Жить здорово!» [16+].
12.15, 00.30 «Время покажет» [16+].
15.15 «Давай поженемся!» [16+].
16.00, 03.25 «Мужское/Женское» [16+].
18.00 Вечерние новости [16+].
18.40 «На самом деле» [16+].
19.40 «Пусть говорят» [16+].
21.00 «Время» [16+].
21.30 Т/с «Андреевский флаг» [16+].
23.30 «Василий Ливанов. Кавалер и джентльмен» [12+].
02.40, 03.05 «Наедине со всеми» [16+].

«РОССИЯ 1»
05.00, 09.30 «Утро России» [16+].
09.00, 14.30, 21.05 Вести. Местное время [16+].
09.55 «О самом главном» [12+].
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести [16+].
11.30 «Судьба человека» [12+].
12.40, 18.40 «60 минут» [12+].
14.55, 01.10 Т/с «Тайны следствия» [12+].
17.15 «А. Малахов. Прямой эфир» [16+].
21.20 Т/с «Ангелина» [12+].
03.00 Т/с «Семейный детектив» [12+].

ЧУВАШСКОЕ ТВ НА «РОССИЯ 1»
05.07-05.10, 05.35-05.41, 06.07-06.10, 06.35-06.41, 07.07-07.10, 07.35-07.41, 08.07-08.10, 08.35-08.41 Местное время. Вести - Чувашия. Утро.
09.00 Местное время. Вести - Чувашия (чув.).
09.30 «Военное детство» (чув.) [12+].
09.45-09.55 «Здоровый образ жизни» (чув.) [6+].
14.30-14.55, 21.05-21.20 Местное время Вести - Чувашия.

«НТВ»
05.10 Т/с «Москва. Три вокзала» [16+].
06.00 «Утро. Самое лучшее» [16+].
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня [16+].
08.25, 10.25 Боевик «Морские дьяволы. Смерч» [16+].
13.25 Обзор. Чрезвычайное происшествие [16+].
13.55 Боевик «Морские дьяволы. Северные рубежи» [16+].
16.25 «ДНК» [16+].
18.20, 19.40 Т/с «Ментовские войны» [16+].
00.30 Т/с «Свидетели» [16+].
02.50 «Подозреваются все» [16+].
03.45 «Дело врачей» [16+].

НТРК
05.00, 13.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Республика». Хыпарсен кăларамĕ [12+].
05.30 «Чăваш енĕм, тăван ен». Телевулав [12+].
06.00, 08.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 23.00 «Республика». Информационная программа [12+].
06.10, 13.05 «Я — патриот» [12+].
06.30, 13.30 «НаоБУМ» [12+].
07.00 «Чаваш пики-2019» [12+].
08.30 «История одной провокации» [16+].
09.30 «Под знаком качества» [12+].
10.00 «Акатуй-2019» [12+].
12.00 «Мировой рынок. Санкт-Петербург» [12+].
14.05, 03.30 Т/с «Академия» [12+].
15.05 «Мировой рынок. Рига» [12+].
16.05, 02.30 Т/с «Барышня-крестьянка» [16+].
17.00 «Ограниченный суверенитет» [16+].
18.10 «Я - патриот» [12+].
18.30 «Учим чувашский» [12+].
19.30, 23.30 «Л и т е р а т у р а тĕпелĕ» [12+].
20.30 «Тăван юрă» Музыка премийĕ [12+].

ЧЕТВЕРГ, 16.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
05.00, 09.25 «Доброе утро» [16+].
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости [16+].
09.55 «Модный приговор» [6+].
10.55 «Жить здорово!» [16+].
12.15, 00.20 «Время покажет» [16+].
15.15 «Давай поженемся!» [16+].
16.00, 03.25 «Мужское/Женское» [16+].
18.00 Вечерние новости [16+].
18.40 «На самом деле» [16+].
19.40 «Пусть говорят» [16+].
21.00 «Время» [16+].
21.30 Т/с «Андреевский флаг» [16+].
23.30 «Гол на миллион» [18+].
02.40, 03.05 «Наедине со всеми» [16+].

«РОССИЯ 1»
05.00, 09.30 «Утро России» [16+].
09.00, 14.30, 21.05 Вести. Местное время [16+].
09.55 «О самом главном» [12+].
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести [16+].
11.30 «Судьба человека» [12+].
12.40, 18.40 «60 минут» [12+].
14.55, 01.10 Т/с «Тайны следствия» [12+].
17.15 «А. Малахов. Прямой эфир» [16+].
21.20 Т/с «Ангелина» [12+].
03.00 Т/с «Семейный детектив» [12+].

ЧУВАШСКОЕ ТВ НА «РОССИЯ 1»
05.07-05.10, 05.35-05.41, 06.07-06.10, 06.35-06.41, 07.07-07.10, 07.35-07.41, 08.07-08.10, 08.35-08.41 Местное время. Вести - Чувашия. Утро.
09.00 Местное время. Вести - Чувашия (чув.).
09.35-09.55 «Художник Галина Изратова». Премьера (чув.) [6+].
14.30-14.55, 21.05-21.20 Местное время. Вести - Чувашия.

«НТВ»
05.10 Т/с «Москва. Три вокзала» [16+].
06.00 «Утро. Самое лучшее» [16+].
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня [16+].
08.25, 10.25 Боевик «Морские дьяволы. Смерч» [16+].
13.25 Обзор. Чрезвычайное происшествие [16+].
13.55 Боевик «Морские дьяволы. Северные рубежи» [16+].
16.25 «ДНК» [16+].
18.20, 19.40 Т/с «Ментовские войны» [16+].
00.30 Т/с «Свидетели» [16+].
02.50 «Подозреваются все» [16+].
03.50 «Дело врачей» [16+].

НТРК
05.00, 13.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Республика». Хыпарсен кăларамĕ [12+].
05.30 «Литература тĕпелĕ» [12+].
06.00, 08.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 23.00 «Республика». Информационная программа [12+].
06.10, 13.05 «Я — патриот» [12+].
06.30, 13.30 «Учим чувашский» [12+].
07.00 «Чăваш пики — 2019» [12+].
08.30 «История одной провокации» [16+].
09.30 «Тăван юрă» Музыка премийĕ [12+].
12.00 «Мировой рынок. Рига» [12+].
14.05, 03.30 Т/с «Академия» [12+].
15.05 «Мировой рынок. Рим» [12+].
16.05, 02.30 Т/с «Барышня-крестьянка» [16+].
17.00 М/ф «Волшебный фонарь» [6+].
17.30 «И в шутку, и всерьез» [6+].
18.10 «Жизнь в движении» [12+].
18.35 «Нулевой километр» [12+].
19.30, 23.30 «Наши проекчĕ — кашнин тивлĕчĕ» [12+].
20.30 «Агенты 1.0.0» [6+].
20.45 «Под знаком качества» [12+].

ПЯТНИЦА, 17.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
05.00, 09.25 «Доброе утро» [16+].
09.00, 12.00, 15.00 Новости [16+].
09.55, 02.30 «Модный приговор» [6+].
10.55 «Жить здорово!» [16+].
12.15 «Время покажет» [16+].
15.15, 03.15 «Давай поженемся!» [16+].
16.00, 04.00 «Мужское/Женское» [16+].
18.00 Вечерние новости [16+].
18.40 «На самом деле» [16+].
19.40 «Поле чудес» [16+].
21.00 «Время» [16+].
21.30 «Фабрика звезд» [12+].
23.20 Х/ф «Обмен принцессами» [16+].
01.10 «Наедине со всеми» [16+].

«РОССИЯ 1»
05.00, 09.30 «Утро России» [16+].
09.00, 14.30, 21.05 Вести. Местное время [16+].
09.55 «О самом главном» [12+].
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести [16+].
11.30 «Судьба человека» [12+].
12.40, 18.40 «60 минут» [12+].
14.55 Т/с «Тайны следствия» [12+].
17.15 «А. Малахов. Прямой эфир» [16+].
21.20 Т/с «Ангелина» [12+].
03.00 Т/с «Семейный детектив» [12+].

ЧУВАШСКОЕ ТВ НА «РОССИЯ 1»
05.07-05.10, 05.35-05.41, 06.07-06.10, 06.35-06.41, 07.07-07.10, 07.35-07.41, 08.07-08.10, 08.35-08.41 Местное время. Вести - Чувашия. Утро.
09.00 Местное время. Вести - Чувашия (чув.).
09.30-09.55 «Для вас, любимые» (чув.) [6+].
14.30-14.55, 21.05-21.20 Местное время. Вести - Чувашия.

«НТВ»
05.10 Т/с «Москва. Три вокзала» [16+].
06.00 «Утро. Самое лучшее» [16+].
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня [16+].
08.25, 10.25 Боевик «Морские дьяволы. Смерч» [16+].
13.25 Обзор. Чрезвычайное происшествие [16+].
13.55 Боевик «Морские дьяволы. Северные рубежи» [16+].
16.25 «ДНК» [16+].
17.25 «Жди меня» [12+].
18.20, 19.40 Т/с «Ментовские войны» [16+].
00.30 «Квартирник НТВ у Маргулис». Группа «Мегаполис» [16+].
00.30 Т/с «Свидетели» [16+].
02.50 «Подозреваются все» [16+].
03.15 «Дело врачей» [16+].

НТРК
05.00, 13.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Республика». Хыпарсен кăларамĕ [12+].
05.30 «Наши проекчĕ — кашнин тивлĕчĕ» [12+].
06.00, 08.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 23.00 «Республика». Информационная программа [12+].
06.10, 13.05 «Жизнь в движении» [12+].
06.35, 13.35 «Нулевой километр» [12+].
07.00, 08.30 «Чăваш пики-2019» [12+].
09.00, 19.30, 23.30 «Кил ашши» [12+].
09.30 «Агенты 1.0.0» [6+].
09.45 «Под знаком качества» [12+].
12.00 Д/ф «Шагнувшие в бессмертие» [16+].
11.00 «Пирĕн курапу синчен». Алексей Шадриков юрпатĕ [12+].
12.00 «Мировой рынок. Рим» [12+].
14.05, 04.00 Т/с «Академия» [12+].
15.05 «Мировой рынок. Москва» [12+].
16.05, 01.00 Т/с «Барышня-крестьянка» [16+].
17.00 М/ф «Волшебный фонарь» [6+].
17.30 «И в шутку, и всерьез» [6+].
18.10 «Жизнь в движении» [12+].
18.35 «Нулевой километр» [12+].
19.30, 23.30 «Наши проекчĕ — кашнин тивлĕчĕ» [12+].
20.30 «Агенты 1.0.0» [6+].
04.30 М/ф «Ми-мин-мишки» [6+].

СУББОТА, 18.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
06.00 «Доброе утро» [16+].
09.00 «Играй, гармонь любимая!» [12+].
09.45 «Слово пастыря» [0+].
10.00, 12.00 Новости [16+].
10.15 «М. Танич. «На тебе сошелся клином белый свет...» [12+].
11.15, 12.15 «Видели видео?» [6+].
13.50 «На дачу!» с Н. Барбье [6+].
15.00 «М. Танич. «Не забывай» [16+].
16.50 «Кто хочет стать миллионером?» [16+].
18.00, 21.20 «Сегодня вечером» [16+].
21.00 «Время» [16+].
22.50 Х/ф «За бортом» [16+].
00.55 «Наедине со всеми» [16+].
02.25 «Модный приговор» [6+].
03.10 «Давай поженемся!» [16+].
03.50 «Мужское / Женское» [16+].

«РОССИЯ 1»
05.00 «Утро России. Суббота» [16+].
08.00 Вести. Местное время [16+].
08.20 Местное время. Суббота [16+].
08.35 «По секрету всему свету» [16+].
09.00 Всероссийский потребительский проект «Тест» [12+].
09.25 «Пятно на одно» [16+].
10.10 «Сто к одному» [16+].
11.00, 20.00 Вести [16+].
11.30 «100ЯНОВ». Шоу [12+].
12.30 «Доктор Мясников» [12+].
13.40 Х/ф «Папа для Софии» [12+].
18.00 «Привет, Андрей!» Вечернее шоу А. Малахова [12+].
20.50 Х/ф «Ты только будь со мною рядом» [12+].
01.00 Х/ф «Во саду ли, в огороде» [12+].
04.10 Х/ф «Букет» [12+].

ЧУВАШСКОЕ ТВ НА «РОССИЯ 1»
08.00-08.15 Местное время. Вести - Чувашия.
08.20-08.35 Местное время. Суббота.

«НТВ»
05.20 Т/с «Москва. Три вокзала» [16+].
06.05 Т/с «Икорный барон» [16+].
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сегодня [16+].
08.20 «Готовим с А. Зиминным» [0+].
08.45 «Кто в доме хозяин?» [12+].
09.25 «Едим дома» [0+].
10.20 «Главная дорога» [16+].
11.00 «Живая еда» [12+].
12.00 «Квартирный вопрос» [0+].
13.00 «НашПотребНадзор» [16+].
14.10 «Поедем, поедим!» [0+].
15.00 «Своя игра» [0+].
16.20 «Следствие вели...» [16+].
19.25 «Секрет на миллион». Лолита Милевская [16+].
23.15 Х/ф «Зеленая карета» [16+].
00.50 Острозажетный фильм «День отчаяния» [16+].
02.25 «Данный ответ» [0+].
03.20 «Дело врачей» [16+].

НТРК
05.00 «Республика». Хыпарсен кăларамĕ [12+].
05.30, 07.00 «Кил ашши» [12+].
06.00, 08.00 «Республика». Информационная программа [12+].
06.10 «Мама мечты» [12+].
06.45 «Учим чувашский» [6+].
07.30 «Эксперименты. Спасошние жизнь» [12+].
08.30 Драма «Дон Жуан — юрту шанăкне сухатнаскер» [12+].
11.00 «Истории леопарда» [12+].
11.30 «Планета вкусов. Макао» [12+].
12.30 «Агенты 1.0.0» [6+].
12.45 «Под знаком качества» [12+].
13.00, 01.30 Т/с «Следствие любви» [16+].
15.00 «Вместе на Волге» [12+].
17.30, 22.30 «Битва блогеров» [6+].
18.00 «Мой дедушка был вишней» [12+].
19.00, 23.00 «Ырă кăмăлла» [12+].
20.00 Драма «Сатан карта синчи хура хамла ыри» [12+].

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 19.07

«ПЕРВЫЙ КАНАЛ»
05.40 Т/с «Тонкий лед» [16+].
06.00, 10.00, 12.00 Новости [16+].
06.10 «Тонкий лед» [16+].
07.45 «Часовой» [12+].
08.15 «Здоровье» [16+].
09.20 «Непутевые заметки» [12+].
10.15 Ж. Бадоева в проекте-путешествии «Жизнь других» [12+].
11.15, 12.15 «Видели видео?» [6+].
13.50 «На дачу!» с Л. Гузевой [6+].
15.00 «Моя мама готовит лучше!» [0+].
16.00 «Большие гонки» [12+].
17.25 «Русский ниндзя» [12+].
19.15 «Три аккорда» [16+].
21.00 «Время» [16+].
22.00 «Дансе Революция». Гранд-финал [12+].
23.45 Х/ф «План «Б» [12+].
00.30 «Наедине со всеми» [16+].
01.55 «Модный приговор» [6+].
02.40 «Давай поженемся!» [16+].
03.20 «Мужское/Женское» [16+].

АЗС **ПОЛНЫЙ БАК УВЕРЕННОСТИ** **24 ч.**

ЛИГА

- ЧИСТЫЙ ДВИГАТЕЛЬ
- БОЛЬШЕ МОЩНОСТИ
- МЕНЬШЕ РАСХОДОВ

Тел. 8-906-386-84-84.

ОПТОВИКАМ - СКИДКИ!

3а магазином **МАГНИТ**

МЫ ОТКРЫЛИСЬ

«Строй Дом 21» **8-908-849-55-55**

д. Нискасы, ул. Центральная, д.12

- Профнастил от 200 р/м²
- Пиломатериалы от 6900 р/куб.м
- Цемент от 240 р
- Профильные трубы от 30 р п/м

АКЦИЯ!

МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦА, САЙДИНГ, УТЕПЛИТЕЛИ, ПОЛИКАРБОНАТ, ЛИНОЛЕУМ, ДОСКИ, КРЕПЕЖИ, КИРПИЧИ, ТРУБЫ Б/У, МАТЕРИАЛЫ ДЛЯ ВНУТРЕННЕЙ ОТДЕЛКИ, ДОБОРНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ

В МАГАЗИНЕ «ВАСИЛЕК»
на территории Моргаушского рынка – огромное поступление:

морозильных ларей
холодильников
стиральных машин
по СУПЕР ценам!!!

Товар быстро раскупается в связи с большим дефицитом морозильников и холодильников!!! У нас низкие цены и огромный выбор!!!

с. Моргауши, ул. Чапаева, д. 44 а/1
Тел. 8-906-135-98-89

ОКНА и ДВЕРИ

- Межкомнатные двери
- Входные железные и пластиковые двери
- Ламинат / линолеум
- ПВХ и МДФ панели
- Керамическая плитка

РАССРОЧКА КРЕДИТ

ЗАМЕР, ДОСТАВКА, УСТАНОВКА

8-953-010-46-42 с. Моргауши, ул. Чапаева, д. 44м (здание магазина «Дуэт»)

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Срубы на заказ. Цена договорная. Доставка по району бесплатно. Тел. 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 8-10.

Прогноз погоды

По данным сайта rp5.ru

	Суббота				Воскресенье				Понедельник				Вторник				Среда			
Местное время	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21
Облачность %	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁
Явления погоды																				
Температура	+14	+20	+24	+15	+14	+23	+27	+19	+15	+25	+31	+23	+21	+27	+34	+25	+22	+27	+31	+23
Ощущается																				
Давление	751	752	751	750	750	750	748	748	746	746	743	742	741	741	740	741	740	740	740	740
Ветер	3	2	2	1	2	2	1	2	2	3	4	3	4	4	7	3	1	2	2	3

Муркаш районенчи
«Сентеру ялавэ» хахат

Тёп редактор А.И. ТИХОНОВ.

Редакция издатель адрес: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А сурт.
Телефонсем: тёп редактор - 62-1-36, бухгалтер - 62-1-35,
пайсем: общество пурнас пайĕ - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнас пайĕсем - 62-1-38.
Факс: 62-1-36. E-mail: smi24@cap.ru, smi24-1@cap.ru, redaction_morgau@mail.ru

Сыхăну, информаци технологийĕсен тата массаллă коммуникаци сферинче пăхса тăракан
Федераллă службăн Чăваш Республикисе – Чăваш Енне ёлĕсенке управленийĕ 2012 сулхи
юла уйăхĕн 11-мешенче ПИ ТУ 21-00249 № регистрациленĕ.

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикисен Цифра аталанăвĕне
информаци политикин тата массаллă комму-
никацисен министерствин.
ЧР Цифра аталанăвĕне информаци поли-
тикин тата массаллă коммуникацисен мини-
стерствин «Муркаш районĕн «Сентеру ялавэ»
хахат редакцийĕ» Чăваш Республикисен хай
тытăмлă учрежденийĕ.

ОКНА **4-8.**

• РАССРОЧКА 0%

• СКИДКИ ДО 40%

• ПЕНСИОНЕРАМ ОСОБЫЕ УСЛОВИЯ

• ОФИЦИАЛЬНЫЙ САЛОН ЭНЕРГОСБЕРЕГАЮЩИХ ОКОН RENAУ

RENAU
Unlimited Polymer Solutions

СБЕРЕГУТ ТЕПЛО, СБЕРЕГУТ ДЕНЬГИ

ДВЕРИ

ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

- МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ
- МЕЖКОМНАТНЫЕ

с. МОРГАУШИ, в здании Моргаушского рынка
(тел.: 37-66-44, 8-927-667-66-44)

Акция «Весенние скидки!»*

Мотоблоки + бытовая техника

Телевизоры Ларь БИЮСА-100 (Россия) Стиральная машина БЕКО 4 кг Чайники

«Нева» г. Санкт-Петербург МБ-2-6,5 л.с. Lifan

от 4 990 руб.* от 8 990 руб.* от 10 990 руб.* от 38 990 руб.*

С ТЕХНИКОЙ ВЫГОДНО И НАДЕЖНО!

Акция «Весенние скидки!» (наши в Ядринском районе) действует с 01.03.2020 г. по 31.05.2020 г. Количество товаров ограничено. Мы делаем скидку 10% от рыночной (в цене) продукции с 01.03.2020 г. по 31.05.2020 г. Количество товаров ограничено. * Информация об организаторе акции, о правилах ее проведения, количестве товаров и сроков, месте и порядке их получения уточняйте по тел. 8-800-234-78-08. Розыгрыш проводится с 06.01.2020 г. по 05.07.2020 г.

Подобности розыгрыша в группе: vk.com/tehnikaadrian

ВНИМАНИЕ! 5-10.

Розыгрыш призов переносится с 10 мая на 5 июля 2020 г. **

Бесплатная доставка (в радиусе 50 - 80 км) крупногабаритного товара в Ядринский, Воротынский, Красночетайский р-ны

ТЕХНИКА **Выгодный кредит!**

г. Ядрин, ул. 50 лет Октября, д. 71д
8-800-234-78-08 (Бесплатный)
8-905-346-78-08, 8(83547)22-7-22.

ЭЛЕКТРОПАСТУХИ по снижен-
ным ценам. ООО «Агро-Сфера».
Тел. 8-987-678-54-59,
8-937-390-37-72. 7-15.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Пенсионерам – скидки!
Тел. 8-927-667-40-92. 25-48.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ от 150 руб!!!
Тел. 8-909-300-33-66. 49-97.

«ОТДЕЛОЧНИК»
СТРОИТЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ

ЦЕМЕНТ М-500 - 250 руб.

ПРОФНАСТИЛ

ПО РАЗМЕРАМ ЗАКАЗЧИКА,

2 метровый - 502 руб.,

УТЕПЛИТЕЛЬ - 400 РУБ.

САЙДИНГ - 135 РУБ.

ФАНЕРА, ОСП - 485 РУБ.

Тел. 8-961-348-66-36,
8-903-322-59-69. 7-10.

Продажа и установка железобетонных колец.
Тел. 8-937-953-88-83. 4-10.

Продаем пиломатериалы обрезные, кровельные 25 мм, половые 50 мм, брус любого размера; шпунтованные доски, вагонку; цемент, кирпич. Доставка. Тел. 8-903-346-40-58, 8-927-996-16-52. 16-20.

Кольца колодцев ж/б Д-0.7:1.0:1.5, крышки, днища. Бурение колодцев, канализаций и скважин. Керамзитобетонные блоки от производителя 20х20х40, 30х20х40, 12х20х40. Доставка. Тел. 8-902-327-82-52. 2-12.

АВТОМАСЛА НА РОЗЛИВ! НИЗКИЕ ЦЕНЫ!

Аккумуляторы, автохимия, 9-10.

автомобильные камеры R13-16, автоаксессуары, масла моторные и трансмиссионные. Принимаем б/у аккумуляторы.

КУПОН НА СКИДКУ 5%

с. Моргауши, ул. Кр. Площадь, 10 (террит. АЗС НОКТА)
Тел.: 8 903 064 50 04, работаем без выходных.

Калăпăшĕ 2 пичет листи.
Ал сыравăсене рецен-
зилемесĕ, каялла тавăрса
памасĕ, 2 страницăран пысă-
краххисене йышăнмасĕ.
Рекламăпа пелтерÿсен
чăнлăхĕшĕн вăсене паракан-
сем яваплă.

Р – реклама материалĕ.

ИЗДАНИ ИНДЕКСЕ: П2851.
Хасат юнкунсерен тата шăмат-
кунсерен тухать.
Номер дежурнайĕ
В.Л. Шапошников.
Пичете панă 10.07.2020 ç.
Пичете памалли вăхăт:
графика – 16 сек. 20 мин.,
чăннипе – 16 сек. 20 мин.
Заказ Тираж 4222